

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“

**ФАКУЛТЕТ ПО ИЗКУСТВАТА
КАТЕДРА „МУЗИКА“**

**ЛИА ZHIWEI
ДЖИА ДЖИВЕЙ**

**КИТАЙСКАТА ОПЕРА НА КРЪСТОПЪТЯ
МЕЖДУ ИЗТОЧНИТЕ ТРАДИЦИИ
И СЪВРЕМЕННОТО ОПЕРНО РАЗВИТИЕ**

А В Т О Р Е Ф Е Р А Т

**на дисертационен труд за присъждане на образователната и
научна степен „доктор“, научна област 8. Изкуства, професио-
нално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство**

**Докторска програма
„Теория и практика на изпълнителското изкуство“**

**Научен ръководител:
проф. д. н. Филип Павлов**

2024

Дисертационният труд е обсъден и предложен за публична защита на заседание на катедра „Музика” на г. Утвърден е от Факултетен съвет на г.

Изследването се състои от увод, три глави, заключение и библиография. Общият обем е стр., от тях стр. основен текст. Дисертацията включва нотни примера и 3 ... Ползваната литература е от източника на китайски език.

Материалите за защита са на разположение в катедра „Музика” на ЮЗУ „Н. Рилски”.

Публичната защита ще се състои на2024 г. от часа в зала 114, учебен корпус 1.

Членове на научното жури:

Рецензенти: проф. д. изк. Йордан Гошев

проф. д-р Свилен Райчев

Становища: проф. д. изк. Иванка Влаева

проф. д-р Атанас Карафезлиев

проф. д-р Даниела Дикова

Съдържание

Увод.....	2
-----------	---

ГЛАВА I.

Възникване на Операта в Западна Европа и

в Китайската национална култура	4
1.1. Общи сведения за западноевропейската опера	5
1.2. Основни оперни видове и жанрове	7
1.3. Произход на Китайската опера. Исторически фази	9
1.4. Специфика на китайското оперно пеене и неговото влияние върху сценичното представяне	15

ГЛАВА II.

Влиянието на западноевропейската опера върху

Развитието на китайския оперен театър	16
2.1. Западната опера като модел при създаването и изпълнението на китайски оперни творби. Стилкови характеристики	17
2.2. Влияние върху тематичния избор и изграждане на формалната структура на оперния спектакъл	22
2.3. Ролята на западноевропейската опера в еволюцията и в иновациите на съвременното китайско оперно изкуство	27

ГЛАВА III.

Анализ на съвременното състояние на оперния жанр в Китай - посоки на развитие, художествени, възпитателни и образователни цели	32
3.1. Установяване на правилни художествени идеи за опера	33
3.2. Интегриране на национални културни елементи	33
3.3. Повишаване степента на иновации в китейските оперни творби	36
3.4. Укрепване на обучението на китайските оперни таланти	39
3.5. Разширяване на модела за развитие на пазара на операта и въвеждане на китайски оперни комуникативни канали	42
Заклучение	44
Приноси на дисертационния труд	46
Публикации	47
Допълнителна творческа дейност	48

Увод

Операта - като синтез на музикалното изкуство и жанр със собствен блясък, отдавна си е извоювала място в съкровищницата на световната култура. А от началото на XX век тя има и своето важно значение в обосо-бяването и в утвърждаването на китайската култура и изкуство.

Родена в Италия в края на XVI век, със своите мащаби, сценичен блясък и музикално внушение, операта бързо завоюва европейските сцени. Развитието ѝ поставя основите на характерен стил, предизвиква сътворяването на гениални музикални шедеври от редица композитори, ангажира съзнанието на обществото с либретната си тематичност, привлича любителите на музиката с красотата на изпълнителските гласове и с богатството на оркестровия звук.

В наследство за поколенията, операта оставя и редица архитектурни постижения, създавани в нейна чест и прослава - специално построени театрални сгради, чиито имена днес са символ на изключителни музикални постижения на световното певческо изкуство.

Разпространението от няколко артистични поколения на западно-европейското оперно творчество в Китай и неговото широко популяризиране сред обществото, водят до неговото утвърждаване и до налагането му в страната и в нейния музикален живот. Интересът към това сценично изкуство се свързва с трансформирането на традиционните театрални форми от древен Китай, представени комплексно с други изкуства, въплътени в сценичния спектакъл.

Без да се търси изчерпателност на взаимовръзките и влиянията, най-ярко се откроява присъствието в оперния спектакъл на: *вокалното солово и хорово изкуство, индивидуалното и оркестровото инструментално май-сторство, пантомимата, балетното и фолклорното танцово изкуство, художественото изкуство* - представяно от различни сценографски решения, реквизит от облекла и т. н.

Възприемането на художествените стойности на оперното изкуство вдъх-новява китайските композитори да създават свои творби - по образец на западните опери. В кратък период от време се формира китайски оперен стил с уникални китайски национални характеристики.

Днес националното оперно изкуство търси форми за своето модернизирание, като следва линията на развитие на националните традиции и насърчава всички форми на неговото творческо представяне и на приобщаването му към съвременния свят.

След дълъг период на развитие и еволюция в Китай, операта формира своя индивидуална и неповторима културна и художествена форма с уникални национални характеристики. В сценичния жанр се въплъщават и изкрис-гализират ценностите, унаследени от древната и традиционна култура.

Съвсем естествено, в началото на своето развитие, китайската опера се фокусира основно върху използването на фолклорна тематичност, представена в либретното и в музикалното съдържание на създаваните творби. Съвременното развитие на оперния жанр постепенно налага свои нови форми на творческо отношение от страна на композиторите. Те търсят творческа сигурност и опора в уникалната китайска култура, пресъздавана в авторските им творби, но в същото време внасят и свой съвременен поглед в създаваните от тях сценични музикални опуси.

В края на XX век, насърчена от политиките, свързани с развитието на китайската култура и изкуство, националната опера преживява своето „прераждане” и дава свой характерен принос в изграждането и в утвърждаването на съвременната национална музикална култура.

Целта на настоящия дисертационен труд е да разгледа и обстойно да анализира важни обстоятелства, свързани с историята на китайската национална опера и въплътените в нея вековни музикални традиции - от нейното възникване до наши дни.

Друга задача на труда е да представи, да обоснове и да изясни периодите на утвърждаване на това сценично изкуство и неговата важна роля днес - като силен фактор в музикалното възпитание на съвременното общество.

Обект на изследването е западноевропейското оперно изкуство и неговата роля за изграждането на собствена визия на китайския оперен театър, който разгръща и представя във времето специфични форми в своето на-ционално развитие.

Задачите на научното изследване са свързани с конкретни анализи на еволюцията и на иновациите в съвременното китайско оперно изкуство, с изясняване на планираните посоки на неговото развитие и интернационализиране.

Представянето на съвременното състояние на оперния жанр в Китай ще позволи да се направят важни изводи за художествените, образователните и възпитателните цели, които днес се възлагат на този вид музикално из-куство, както и на очакванията то да има важно значение за обществото.

ГЛАВА I

Възникване на операта в Западна Европа и в Китайската национална култура

1.1. Общи сведения за западноевропейската опера

1.2. Основни оперни видове и жанрове

1.3. Произход на Китайската опера. Исторически фази

1.4. Специфика на китайското оперно пеене и неговото влияние

върху сценичното представяне

Операта се приема главно като цялостно изкуство, което интегрира музика, драма, литература, танци, сценично изкуство и музикален инструментариум. Нейният произход може да се проследи от древността. Много изследователи поддържат тезата, че трагедиите, които се изпълняват още в древна Гърция, са не само един от показателите за про-изхода на оперните характеристики, но са и важен източник за развитие на цялата форма на оперното изкуство.

Древногръцките вокални произведения са били основно *жертвени, сват-бени, оди, трагични, любовни песни и песни за маса*. Те са били тясно свързани с бита, културата и политическия живот на Древна Елада. Развитието на вокалната музика се случва в дворците и в храмовете. Така че, по своята същност, древногръцката култура е една аристократична култура.

Могат да се намерят още много опорни точки при изграждането на те-зата, че произходът на операта, всъщност е само нова проекция на други стари известни видове мащабно сценично творчество.

Операта е западно сценично изкуство, което се различава от другите форми на музикално-артистично изпълнение. Тъй като операта произхожда от Западна Италия, в своя стил тя има силен западен екзотичен колорит, който е присъщ на националното своеобразие на италианското артистично изпълнение.

При анализиране влиянието на западната опера върху развитието на китайската опера, е необходимо да се изяснят специфичните различия, които носи този жанр, да се сравнят и да се уточнят - доколкото това е възможно, различията между установените видове жанрове в световното творчество. Това ще даде достатъчно сведения за изясняването на нейните съществени прояви и на своеобразната ѝ специфика.

1.1. Общи сведения за западноевропейската опера

През XVII век - около 1600 г., в Италия се появява нов вид музикално изкуство, чиито сценични прояви предизвикват силен интерес. Независимо от отношението към различните творби, които публиката засвидетелства, това изкуство придобива особено значение и популярност, което го прави водещо в един дълъг времеви период.

Всеки оперен спектакъл предлага съчетание от изпълнения на различни видове музикални инструменти, на солово и на хорово пеене. Той обединява художественото изкуство със сценичното представяне на определена литературна фабула, включва различни видове танцови изкуства с класически или с фолклорен произход и още много компоненти, свързани с други видове творчество.

Произходът на западната опера е представен главно от *Флорентинската опера* в Италия. Ранните сюжетни линии на западните опери се основават най-вече на гръцката митология, по-късно постепенно се трансформират в исторически легенди, а след това променят класическите герои или сю-жетните сегменти в литературните шедьоври като основни теми. Още в ранното развитие на западната опера се очертава нейната много-жанровост, представена чрез различни оперни сюжети и съдържание. Ранните комедии в западните опери имат предимно празничен характер. Те разгръщат по непосредствен и весел начин съдържанието и предиз-викват спонтанните одобрителни реакции на публиката.

Класическите оперни произведения на Росини като „*Сватбата на Фигаро*” и „*Севилският бръснар*”, носят тази светла и непосредствена атмосфера, възплътена в сценичното действие.

В противовес на този тип опери, ранните трагедийни образци на западните опери разкриват контрастен тип съдържателност. Тя се изразява в различен музикален подход и се представя с други музикално-сценични сред-ства. От композиторска гледна точка сърцераздирателната любов и връз-ката между хора и богове, водят към създаването на съвършено различни творби. Сюжетните линии диктуват съвсем друго отношение на авторите (либретисти и композитори) при

изграждане съдържателността на трагедийните опери. Ако се направи едно сравнение между оперите „Аида” от Джузепе Верди, „Мадам Бътерфлай” от Джакомо Пучини, „Рейнско злато” и „Валкирия” от Рихард Вагнер, веднага ще се види, че те представят съвършено различна линия и подходи при тяхното сценично изграждане, независимо от общите сюжетни компоненти.

В доста дълъг период от време Рим е бил привлекателен и събирателен център за много оперни артисти. През 1637 г. е създадена и първата в света сграда за оперни представления - *Венецианската опера*.

Операта е наречена „музикална драма” и тази форма на изкуството влиза в ползрението на обществеността по времето на *Ренесанса*. Известна и приета от всички хора, операта постепенно се превръща в уникална културна и художествена форма в западните страни.

В края на XVII век новият център на западната опера става Неапол. През този период Неапол установява нов стандарт за опера, който влияе в Европа за период от над 100 години. В тази стандартна система е включено прилагането на речитативите и на ариите, а сериозната опера се превръща в нова форма за развитие на местната опера. В така наречената „сериозна опера” се обръща внимание на гладкостта и на красотата на мелодията, за да се подчертае единството на пеенето, сценичното действие и на сюжетното съдържание. Този момент се отбелязва като *стандартизирана форма на операта*.

В началото на XVIII век класическата опера започва да става популярна в цяла Италия. Тя има определящо значение за формирането на художествен вкус в европейските придворни благородници. Музиката в оперните спектакли вече стандартно включва увертюри и арии, подчертава ролята на съпровода при речитативните построения, при ансамбловото пеене и при хоровите фрагменти. Представителни оперни произведения от този период са например „*Риналдо*”, „*Сватбата на Фигаро*” и др.

През XIX век европейските музиканти започват да се концентрират върху различните методи на пеене на операта. По това време вече работят много утвърдени композитори на опери: *Росини, Верди, Пучини, Вагнер, Бизе, Чайковски* и др. Германия, Италия и Франция се утвърждават като центровете на западната опера, а романтичната опера се превръща в търсен вид творчество.

В началото на XX век, френската и немската опера постепенно се променят. В процеса на националното си развитие те придобиват собствена индивидуалност и характеристичност. Единната оперна форма вече не е

много важна цел и в Европа се появява ново разнообразно тълкуване, представяне и развитие на този сценичен жанр. През този исторически етап, западните опери също „пробиват европейската блокада” и започват да се преместват от Европа към останалия свят. Една от страните с най-голямо влияние в този процес е Китай. Но в същото време през XX век китайската опера продължава да се развива, въпреки притока и влиянието на западните опери в страната.

1.2. Основни оперни видове и жанрове

Класическа опера. Това е един от най-представителните жанрове сред всички разновидности на операта. Класическата опера възниква и се развива в Европа в средата на XVIII век. С възхода на европейската средна класа и с упадък на аристократичната класа, тя навлиза в кръгзора на все по-широк кръг хора и формира нова слушателска и зрителска аудитория. Това е време на духовен възход в Европа. Развитието на европейската философска и художествена мисъл има своето важно влияние върху музикалното изкуство.

В композиторското творчество ясно се очертава позицията на авторите - като музикално съдържание основният водещ тематизъм да бъде близък до мисленето на хората, да завладява духовния свят на публиката със своята образност и изразителност. Големите оперни творци успяват да осъществят връзката между индивидуалната образност в оперната музика и нейното претворяване в развитието на музикално-драматичното съдържание, подчертавайки тяхната взаимна свързаност.

В сравнение със стила на операта от епохата на барока, класическата опера има очевидна последователност в художественото изпълнение, което ясно се подчертава в развитието на музикалното съдържание и в него-вото представяне. Сценичното действие се разгръща в логична последователност и връзки, които непосредствено са обвързани с музикалния инструментариум - при неговата разнородна употреба и оркестров обем. Съдържанието и музиката на операта образуват органично единство, което улеснява взаимодействието и последователното движение в спекта-кълa, като по този начин предизвикват в публиката силно чувствено преживяване

Романтична опера. Едновременно с формирането на ново социално мислене, с промените в естетическите възгледи на големите музикални творци, художници, писатели, философи, мислители и изследователи в науката, през XIX век се променя и западната опера. Формираните глобални разлики не подминават и концепциите за операта. Те се изразяват

в промяна на формата и на тематиката на оперните творби. Оттогава се създава друга форма на западната опера, а именно - *романтичната опера*.

По отношение на музикалната стилистика, на изпълнителския стил и на използването на различна от дотогавашната сценична визия, романтичните опери отразяват нови и ярки емоции. Те изхождат от други нови по своето съдържание естетически подходи. На преден план в разкриването на образността се представят: *романтиката в отношенията между героите, индивидуализирането на отделната личност и идеите за свобода и независимост*.

Анализът на причините за появата на романтичните опери показва, че разбирането, което неминуемо се налага, е: в основата на техния тематизъм са дълбоко вплетени идеите на *Френската буржоазна революция*. Повлияни от бурната революционна среда, много музиканти започват да търсят идеалния свят. Това е и разделителната граница при трансформирането на операта и преминаването ѝ от реализъм към романтизъм.

Оратория. Този вид музикално творчество се създава в края на XVI век. Това е мащабна музикална структура, която най-често има определен драматичен сюжет. Тя се изпълнява от различни видове оркестри и съдържа инструментални части, певчески речитативи, арии и хорови фрагменти.

Въпреки че ораторията се появява в късния *Ренесанс* (края на XVI до началото на XVII век), когато светската музика се развива бързо, тя е тясно свързана с християнството. През XIII век, под влияние на движението „*Свети Франциск*” (Св. Франческо Д’Асиси), Италия я нарича свое-образен химн, който представлява прототипа на ораторията. След XIX век, ораторията е въведена в Китай от западните страни и тя започва да се вкоренява в националното музикално творчество, като се превръща в един от основните видове китайска опера. По-класическите произведения включват следните творби: „*Вечна печал*”, „*Песни за Мулан*”, „*Унищожението на опиума в Хумън*”, „*Конфуций*”, „*Царят на Ю обуздава водите*” и др.

Комедийна опера, мюзикъл. Комедийната опера и мюзикълът са представители на основните жанрове на операта. През XVIII век преобладава *комедийната опера*, която е една от оперните форми, популярни в Европа през този период - главно в Италия, Германия, Франция и други страни. Либретото на комедията се основава на живота на обикновените хора. Тя има характеристиките: *тематична лекота, пряко въздействащ хумор, свобода на повествованието и хармоничност*

в музикалния стил. Обикновено представя сцени, разигравани с персонажи, които са често срещани в живота. На това се дължи и нейната достъпност.

Мюзикълът възниква в Англия в края на XIX век. Той по същество е оперна форма, развита на базата на комедийната опера. В сравнение с други оперни форми, мюзикълите включват уникални и нови теми. Те са интеграция между: *музика, песни, танци и диалог - чрез хумор, сатира, сантименталност, както и други начини за развитие на сюжета.*

1.3. Произход на Китайската опера. Исторически фази

Китайската традиционна култура е многопластова и има дълга история. Въпреки че операта е родена в западните страни, след дълъг период на развитие и на еволюция в Китай, тя формира културна и художествена форма с уникални китайски национални характеристики, което е своеобразно изкристализирано на китайската традиционна култура. Раждането на китайската опера е силно повлияно от западната опера. От края на XIX до началото на XX век оперното изкуство е въведено на китайска земя от западните страни и се вкоренява трайно в Китай. При нейното създаване, тя използва предимно фолклорна основа на тематизма и на музикалната съдържателност.

Създателите на операта от предишните поколения са заимствали от формите на изпълнение, от структурите на музикално-тематичното изграждане и развитие, от методите за използване на сценичното пространство и други съществени елементи на традиционния оперен спектакъл.

Понастоящем, с развитието и иновативните подходи в китайската опера, тя става все по-интернационализирана и запазва свой характер в своето комуникативно влияние. Китайската опера официално се формира в периода - от края на XIX до началото на XX век, и в процеса на своето развитие е дълбоко повлияна от западната опера. Този период е белязан от голям брой детски мюзикъли, създадени от музиканта Ли Дзинхуей.

В ранния етап от развитието на китайската опера се появяват голям брой създатели на опери и изпълнители. По-известни от тях са Ли Шутун, Оуян Юцян, Уан Гуанци и др. Струва си обаче да се проучи твърдението, че според някои исторически записи в Китай, опери са били гледани още през династията Цин. През XIX век династията Цин налага политика за забрана на задморски влияния и забрана на религията, което оказва силно влияние върху ранното въвеждане на западната опера в Китай. От края на XIX до началото на XX век Китай е в период на припокриване

между манджурското правителство Цин и Република Китай. По това време някои хора с високи идеали пътуват в западните страни. Така западната култура постепенно се въвежда в Китай и китайското изкуство и култура са повлияни от Запада.

Периодът 1900 - 1940 г. е началният изследователски период на китайската опера. Ако се вземе за пример известният съвременен композитор Ли Дзинхуей, в ранния етап на китайската опера той създава много класически детски оперни произведения: „*Врабчето и детето*”, „*Малкият художник* и „*Гроздовата фея*”. Сценичните представления се изпълняват като музикален театър, а формата на спектакъла е подобна на китайските театрални представления. Съдържанието обаче, е представено в музика, която има характеристиките на западната опера и отразява специфичните уникални характеристики на жанра. Тъй като подобни оперни произведения са силно повлияни от западните опери, те използват музиката, за да представят сюжета, който по същество е в конфликт с китайските драми по онова време. Това кара много хора да не одобряват такива китайски оперни произведения, защото те се отдалечават от вкоренения в нейната първоначална история национален фолклор.

Много китайски композитори се насочват към създаване на оперно творчество, като то се развива на основата на структурите на западните опери: „*Сишъ*” от Чън Гъсин и „*Прасковена градина*” от Чън Тианхе, „*Песента на Шанхай*” от Джан Хао, „*Песента на пустинята*” от Уан Луобин, „*Песента на вълната*” („*Тайърджуан*”) от Жън Гуан, „*Селска песен*” от Сян Ю и др.

Темите за тези китайски оперни произведения са взети от китайското народно творчество и имат уникални национални културни характеристики. Въпреки това, като форма на изпълнението, те изцяло са заимствани от изпълненията в западната опера. Очевидно е и интегрирането им с традиционната китайска музика, с националните танци и с традиционния музикален инструментариум. Това създава един уникален характер и визия на китайското оперно изкуство. На сцената се използват традиционни китайски музикални инструменти като: *пипа* (лютня), *хуцин*, *куънхоу* (арфа), *гуджън* (вид цитра), *звънци*, *барабани*, *суона* (зурна), *флейта*, *сюн* и др.

Исторически фази. Като цяло, развитието на китайската опера може да бъде разделено на няколко етапа. На всеки от тях китайската опера е повлияна в различна степен от западната опера. Историческите фази се опре-

делят от четирите етапа в развитието на китайската опера, които са под влиянието на западната опера. Тези етапи са обособени по следния начин:

- *Етап на зараждане (1900 - 1939 г.)*
- *Етап на изследване (1940 - 1955 г.)*
- *Етап на основополагане (1956 - 2009 г.)*
- *Възходящ етап (2010 г. - до днес).*

Едва през 1900 г. идеологическото и културното пробуждане на съвременния китайски народ постепенно поставя началото на тенденцията да се свали управлението на династията Цин и да се спасят страната и хората в Китай. Западната опера успява да оцелее в Китай и в същото време страната официално обръща внимание на новата художествена форма - операта. Според съществуващите данни и исторически записи на Китай, за пионер на китайската опера се смята композиторът Ли Дзинхуй.

Началото на формирането на националната опера е положено по време на „Движението 4-ти май” през 1919 г., когато се осъществява историческа обществена промяна в съвременната китайска история.

Участниците в националното движение са имали различни възгледи за изграждането и за просперитета на националното изкуство и култура и започват да се опитват да спасят Китай, като ползват примера на западните революции. В градовете Макао, Хонконг, Шанхай, Гуанджоу и други места в Китай, в китайските зали за песни и танци гостуващи артисти от Европа изпълняват западни опери. Това свежо сценично изкуство привлича вниманието на китайците и така творците от това време започват целе-насочено да имитират западните опери.

В ранния творчески етап може да се говори главно за комбиниране на китайската драма с различни музикални инструменти - чрез сценични изпълнения на западната опера. По това време традиционната китайска опера очевидно се различава от западната опера. Западната опера винаги обръща внимание на независимостта на музиката и тя винаги заема водещо място в операта. Затова създателите на опери обикновено приписват това изкуство директно към категорията *музика*.

Китайската опера обаче, винаги е подчертавала използването на „песен” за интерпретирането на „драма” и разглежда драмата като основно съдържание на цялото сценично изкуство. Следователно, в ранния етап от развитието на китайската опера, възниква конфликт между западната и китайската опера - по отношение на наложилите се вековни традиции в

Китай. Този сблъсък води до оспорването на традиционната оперна форма като необходим модел в творчеството.

Между 1920 - 1930 г. се разгръща основният етап на съвременното развитие на китайската научна и творческа мисъл. Интелектуалците, които се завръщат от Европа, внасят западната опера в Китай и преразглеждат някои традиционни форми на китайското изкуство.

Западната опера навлиза като свеж артистичен продукт в Китай и привлича широко вниманието на интелектуалния елит. Творците възприемат чуждия опит и се учат от западните оперни изпълнителски форми, а това сериозно насърчава формирането на ранните черти на китайските опери. Между представителните китайски оперни творби от това време са: „*Буря на река Яндзъ*” от Ние Ър, „*Селска песен*” от Сян Ю, „*Производ-ствената база на военните*” от Сиен Синхай и др.

На 22 ноември 1936 г. се създава *Китайската асоциация за литература и изкуство*, която ясно заявява, че има сериозен недостиг на инвестиции за творчество. В градовете Шанхай, Гуанджоу, Макао, Хонконг и други места, китайската опера се превръща в един от най-уважаваните елементи на музикалната култура от това време. Тази ситуация на художествено развитие осигурява обективни условия и гаранции за полагане на основите за проследяване посоките на развитие на китайската опера.

▪ *Етап на изследване (1940 - 1955 г.)*

От 1940 г. китайската опера навлиза в етап на създаване и изследване. По това време във важните градове на Китай: Шанхай, Харбин и Чунцин, има много широк интелектуален елит, който се образова в Европа. След ко-лективното им завръщане в Китай, те се посвещават на създаването на китайската опера. През тези само петнайсет години западната опера започва да оказва своето сериозно влияние върху развитието на китайската опера. Много интелектуалци започват да инвестират в изучаването на китайската опера. Сред тях са: Чън Гъсин, Уан Луобин, Чън Тиенхъ, Уан Хао и др.

През последното десетилетие, агресивното приемане на чуждата култура от страна на китайското общество също се променя. Под непрекъснатото влияние на западната опера, Китай създава голям брой оперни произведения с китайски локални и преобладаващо западни характеристики. Сред тях, представителното произведение, повлияно от западната опера, която има най-дълбоко влияние върху създаването на националната китайска опера, е представената през 1945 г. творба „*Белокосото момиче*”. Тази опера, освен че е между най-ранното творчество, може да

се каже, че е и „крайъгълен камък“ в историята на китайската национална опера. На първо място, при създаването на творбата „Белокосото момиче“ активно са заимствани стила и структурата на западната опера. Пеенето в тази оперна творба също е повлияно от западния стил на вокализиране. Много произведения от това време се създават чрез подражание, а обект на подражание очевидно е западната опера. Ранните методи на пеене в китайската опера имат определени недостатъци в сравнение със западната опера.

Въпреки че китайската опера също обръща внимание на пеенето на високите гласове, много певци вокализират главно през устната кухина, гласните им струни не са достатъчно силни и мускулите на гърлото им са относително слаби. Мускулите на ларинкса също са относително стегнати и не могат да бъдат напълно освободени, което води до нестабилен дъх, а това може да предизвика прекъсване на звука при продължително пеене.

През 1949 г., с основаването на *Нов Китай*, страната е в критичен период на културна и на художествена реставрация. По това време отношението на китайското общество към чуждата култура претърпява коренна промяна, общественото мислене и концепции също се променят. Придържайки се към художествената идея „*абсорбиране на същността и отхвърляне на отживелиците*“, много изследователи на изкуството и музиканти в Китай инвестират колективно в изследванията на китайската опера. Освен това, от гледна точка на социалната комуникация, чрез осъществяването на турнета на чуждестранни оперни компании и чрез тиражиране разпространението на чуждестранни оперни филми с песни и танци, операта вече не е новост в Китай. Операта навлиза в областта на образованието и се превръща във важна категория на колежанските изкуства и музикални специалности. Сценичното представяне се превръща във фокус в китайската опера. Това се дължи предимно на задълбочаване разбирането за италианската опера и на стремежа към единство и съвместимост на оперните елементи, претворявани в китайската опера.

■ *Етап на основополагане (1956 - 2009 г.)*

По време на целия исторически процес на развитие на китайската опера, периодът 1956 - 2009 г. се нарича *основен етап в китайската опера*. Тогава тя постепенно модернизира своята творческа форма и наративната драма се превръща във фокус на оперното създаване. Много изследователи и музиканти в Китай създават и въвеждат новаторска повествователна драма. Те започват да комбинират повествователните

форми в операта с традиционната китайска опера, като преминават към оригинална форма на изкуството, принадлежаща на националната опера. Очевидно, при създаването на наративна драма, Китай заимства творческата форма на западната опера и поставя съдържанието и музиката в спектакъла като ядро, но особено набляга на музиката.

През този исторически етап, много изследователи на китайското изкуство смело излагат своите възгледи за бъдещото развитие на китайската опера и посочват основните принципи за създаването на китайска опера. Стига се до концепцията, че е необходимо да се намери начин да се слее съвременната драма и традиционната опера и да се създаде такава оперна форма, която да притежава уникален китайски чар. Развитието на китайската култура и изкуство през 80-те и 90-те години на миналия век са в основата на модернизацията. По това време влиянието на западната опера върху китайската опера е концентрирано главно върху интерпретацията на сцената. Изпълнението на китайската опера следва много позиции, характерни за професионалното представяне на западната опера. Изграждат се професионални оперни театри и оперни центрове в различни градове в Китай. Китайската опера наистина се превръща в обичайна форма на изкуство, желано от публиката.

▪ *Възходящ етап (от 2010 г. - до днес)*

От 2010 г. до наши дни, международното влияние на китайската култура и изкуство продължава да се увеличава. След десетилетия на развитие, китайската опера се модернизира, интернационализира, придобива нацио-нален и локален оттенък. Тя навлиза от Китай към останалия свят и бива призната в много други страни. За много изследователи на изкуството е било трудно да намерят начин да интегрират традиционната опера и ки-тайската опера. Въпреки че китайските оперни творби включват елементи на традиционна опера и на съвременна музика, е било трудно те да бъдат широко приети от хората. Китайските оперни произведения, създадени понастоящем, напълно са преодолели ограниченията на традиционните творчески техники. Те не само могат да реализират гъвкавото интегриране на традиционната опера със съвременни музикални елементи, но и в най-голяма степен да запазят традиционните характеристики и стила на китайската опера.

И накрая, по отношение на националните елементи в творбите - използването на методите на пеене и на уменията за сценично изпълнение, независимо дали се създават западни или китайски оперни произведения, изборът на оперни похвати е в центъра на развитието. При създа-

ването на оперни произведения китайската опера все още обръща внимание на националните характеристики. Независимо дали става дума за тан-цовата драма „Конфуций”, за „Сиракът от семейство Джао”, или за танцовите драми „Джаодзюн напуска пределите на родината” и „Ли Бай”, всяка изключителна опера и танцова драма в Китай е резултат от упорита работа.

1.4. Специфика на китайското оперно пеене и неговото влияние върху сценичното представяне

Втората половина на ХХ век е основният период на растеж в развитието на китайската опера. Тя също е и период на изследване на различните й теми и структурни стилове. През този период основното влияние на западната опера върху китайската, се състои в избора на темата и на структурата на операта. Създаването на много китайски оперни произведения е разработено въз основа на базовата парадигма на западната опера: „Уан Гуей и Ли Сянсян” (1950 г.), „Сватбата на Ърхъй” (1953 г.), „Лиу Хулан” (1954 г.), „Песента на прерията” (1955 г.), „Хунся” (1957 г.), „Уанфу Юн” (1957 г.), „Обидата на Доу Ъ” (1957 г.), „Червеният корал” (1960 г.) и др.

Методът на пеене е представен под формата на традиционна китайска опера, а за музикален фон се използва западна музика. Сценичното изпълнение също имитира стила на западната опера. Въпреки това, поради различията между китайската и западната култура, много изпълнители по онова време не успяват да овладеят певческите и изпълнителските умения на главната опера и често се получавало неуместно сливане на китайски народни песни със западни музикални стилове.

Когато се сблъскват със сложното психологическо състояние на персонажите, за много изпълнители е трудно да схванат мащаба на пеенето, а това води до непълна структура на цялото оперно произведение. Основната причина за този проблем е, че създаването на китайската опера по това време заимства повече елементи от западните опери.

При интерпретирането на западната опера - за да се подчертаят личността и характеристиките на персонажите, често се ползват арии, а съотносителният елемент на ариите е „речитатив”. Този вид мелодия за четене на глас обикновено се използва при разказване на сюжета и се свързва с оперната ситуация. Китайските композитори започват да правят нововъведения в използването на разкази, стремейки се да

променят комбинираното изпълнение на четените на глас сюжетни линии в западните оперни произведения.

След дълъг период на проучване, Китай намира вдъхновение в китайските опери. За да се изразят психологията на личността и характеристиките на героите, в произведенията се използват: *свободният ритъм, характеристиките на местния език и специфични тонални поредици*. В сравнение с методите за комбиниране при четене на глас, използвани в западната опера, Китай изследва нови методи за изпълнение, които са по-музикални: *заместване на речитативните мелодии с използване на дренажни дъсчици в пекинската опера, на зъбчати дъсчици в опера Цинцян от Шънси и Гансу, на гунбай (форма на рецитиране) и лоушанлоу в хъбейската опера Пиндзю и др.*

Както западната, така и китайската опера подчертават мекотата и пълнотата на гласа на певица. Но тъй като формирането на китайската опера става на по-късен етап в сравнение със западната, в пеенето в китайската опера винаги е имало много недостатъци.

Например, в западната опера гласовете на много европейски певци, представящи оперни изпълнения, са гъвкави в прехода между високи и ниски тонове. Това прави цялостното впечатление от представянето на операта по-добро. При китайските певци пеенето се случва най-вече директно от гърлото, гъвкавостта на гърлото не е голяма, а тембърът не е пълен и не е достатъчно звучен.

ГЛАВА II

Влиянието на западноевропейската опера върху развитието на китайския оперен театър

2.1. Западната опера като модел при създаването и при изпълнението на китайски оперни творби.

Стилови характеристики

2.2. Влияние върху тематичния избор и върху изграждането на формалната структура на оперния спектакъл

2.3. Ролята на западноевропейската опера в еволюцията и в иновациите на съвременното китайско оперно изкуство

От началото на 20-те години на XX век западната опера е официално въведена в Китай и в продължение вече на един век оказва сериозно влияние върху развитието на китайската опера. Това влияние е многопосочно и се свързва преди всичко с насърчаване формирането на националната китайска опера.

Оперното изкуство има своята извоювана територия сред видовете музикални изкуства в Европа, а и географски сериозно надхвърля границите на този континент. То е обект на широки обществени интереси, които продължават и в днешни дни. Неговата аудитория сякаш „предава по нас-ледство” създадените през няколко епохи композиторски творби, доказали своята непреходна стойност като творческо и сценично постижение.

И до днес, развитието на оперното изкуство е непрекъснат процес, който се обогатява от създадените нови творби. Този процес доказва неизчерпаемата си жизненост и приложност в света на съвременното сценично музикално изкуство.

2.1. Западноевропейската опера като модел при създаването и при изпълнението на китайски оперни творби.

Стилови характеристики

Несъмнено, като преминава през времето, европейското оперно изкуство си остава с най-голямо влияние върху създаването на китайската опера и стилистичните белези на нейното изпълнение. От съществено значение е да се осъществи точен анализ на механизма, по който това влияние се осъществява, и да се направи конкретна оценка каква е степента на влиянието на западната опера върху създаването и върху изпълнението на китайската опера.

През 20-те години на миналия век голям брой чуждестранни оперни представления се появяват на културната и артистична сцена на Китай, особено в градове с по-развити пристанища: Пекин, Тиендзин, Шанхай и Харбин. От географска гледна точка, това е логично следствие на осъществяваните активни търговски дейности, които вече не се изразяват само в търговски стоков обем, а оказват своето многопосочно въздействие върху възникването на нови социални отношения - чрез навлизането на чужди култури, образователни знания и научни постижения. Това води до създаването на широк кръг контакти с европейските държави и оказва силно въздействие върху развитието на китайското образование и на националната култура.

Възможностите за културен обмен са особено благоприятствани от сценичното оперно изкуство, което е обединителен център на всички музикални знания и представя европейските постижения в този жанр. Оперните изпълнения, които се осъществяват в Китай, привличат специфични групи публика, сред която са и много китайци, живеещи отвъд океана. През този период сценична реализация получават значителен брой от най-известните оперни репертоарни творби: „Травиата”, „Риголето”, „Ма-дам Бъттерфлай”, „Кармен”, „Ромео и Жулиета” и др. Въпреки че тези западни опери не са спечелили веднага благосклонността на широкия кръг от китайската публика, тяхното представяне е оказало изключително важ-но значение върху много китайски интелектуалци и музиканти.

Уникалният чар на западната опера ги привлича дълбоко, завладява тяхното съзнание и ги вдъхновява да разширят научните си познания за оперното изкуство. В този период те са имали възможност да извлекат различни знания от художествения практикум на западноевропейското сценично изкуство. По този начин естествено създадената ситуация сериозно е насърчила осъществяването на началните стъпки в проучването и в развитието на китайската опера.

Още от своето зараждане китайската опера силно е повлияна от западната опера. Това се отразява върху нейната структурна обвързаност с познатите образци - в музикалния изказ и неговото развитие, както и в същината на оперното изпълнение.

Въпреки че историята на китайската опера е сравнително кратка, тя е абсорбирала западни елементи и е включила силни местни културни характеристики.

Ранните модели и характеристики на китайската опера показват забележимо заимстване на формите от: ранната западноиталианска опера, от немската и австрийската опера, като вплитат върху тази основа китайски сюжетни теми. В китайската опера терминът „модел” обикновено се отнася до класически произведения или до стилове на изпълнение, които са широко признати и уважавани по отношение на творчеството или на изпълнението. Те представят най-високите постижения на определена национална школа или на даден стил. Тези модели са оказали важно влияние върху развитието на китайската опера в исторически аспект и са били непрекъснато изучавани и имитирани от по-късните творчески поколения.

Парадигмата на създаване и на изпълнение на китайската опера съответства основно с италианската опера от западния класически период. От

гледна точка на оперната форма, т. нар. „западна оперна система” е под общия естетически принцип: „*операта е драма, разиграваща се с музика*”. Ето и някои конкретни примери, които представят почти идентичните характеристики, установявани при сравнението между западноевропейската и китайската опера:

- по отношение на изграждащата структурна единица на оперния разказ, структурната форма е „*акт*”
- акомпаниментът е от симфоничен оркестър, а началото на песента също е съставено от „*увертюра*”, но се изпълнява от симфоничния оркестър
- по отношение на мелодичната структура и на развитието - използваните форми на ариите и на речитативите са идентични с тези, които обикновено са използвали композиторите на западните опери
- основните певческите форми на развитие на музикалната субстанция са идентични на познатите - *соло, дует, ансамбли и хорове*, които представят индивидуалната роля на изпълнителите в сценичния спектакъл
- музикалната структура се основава преимуществено на тоналното развитие на функционалните последования, заимствани от хармоничната система от класическия период
- по отношение на либретното съдържание - вниманието се фокусира главно върху епични теми, възхваляващи патриотичните чувства и се прави по-малък акцент на възхвалата на любовта или на ролята на личните емоции.

Таблицата (*Пр. 1*) в дисертационния труд показва нагледно основната информация за представителни произведения на ранната китайска опера. При анализа на оперните компоненти, които изграждат спектаклите, видимо се очертават характеристиките на „западния модел”, отразени в неговата външна структурна форма или в конкретната форма на изразяване.

Китайските композитори, които създават национално оперно творчество, все още не са в състояние да се откъснат от известните образци на западните опери - като структурно представяне и като изпълни-телски подходи. Като жанров модел, оперните структури запазват своите характерни отличителни черти, изразявани в основните направления на сценичното развитие, независимо от факта, че тема-тичната основа третира главно китайски истории,

изобразява харак-теристиките на китайски герои и подчертава специфични елементи, представящи китайския дух.

Това е същината на „*Китайската западна опера*“. Тази „западна опера“ има своите общи черти с четирите основни части на западната ком-позиционна теория: *хармония, полифония, музикални форми и инстру-ментознание.*

От началото на ХХ век до днес китайските композитори са създавали художествени песни, хорова, солова, камерна и симфонична музика, които основно все още са в рамките на западната система и отразяват знанията, свързани с теорията и с технологията на композицията. Това се вижда ясно дори и в творби, които са дълбоко свързани с различни форми и мащаби на националната инструментална танцова, филмова и телевизионна музика.

От гледна точка на изпълнителското изкуство, наложилият се през вековете стил на пеене в италианското оперно изкуство - „*Bel Canto*“ (*Белканто*), безпрепятствено навлиза още в ранните образци на китайската опера. Китайските певци изучават и изследват китайската фонетика и фонология. Това е една необходимост, чрез която се уточнят важни различия между стандартното произношение на езика и неговите специфични регионални промени. От друга страна, тези знания са особено ценни при осъществяването на една толкова сложна и необичайна комби-нация, каквато се получава при *Белканто*-пеенето, при съчетаването му с традиционното китайско вокализиране.

Двигателната култура, която демонстрират артистите на западните оперни състави - изразена в преувеличените движения на тялото на актьорите, е в ярко противоречие с имплицитните, съдържани и изразителни детайли - като контакт с очите и движения на пръстите, съзнателно търсени и прила-гани в традиционната китайска опера.

С повишаване обмена между китайската и западната вокална култура, много певци, които се завръщат от обучение в чужбина, започват да прилагат техниките и методиката на този певчески стил. Това дава сериозен тласък в развитието на певческото изкуство в китайската опера. Пеенето постепенно се връща към същността на „красивото пеене“ и така техническата концепция за пеене постепенно се превръща в културен консенсус сред певците. Съвременното пеене е предимно в стила *Белканто*, но има и някои певци, които пеят във фолклорен стил. По същество, те създават една непозната комбинация от двата изпълнителски стила. Локализираното интегриране на китайския език и *Белканто*-пеенето, което е разумно заимствано,

допълнително разширява мащаба на изучаване на *Белкантото* в професионалните музикални колежи в Китай. Развитие на *Белканто*-уменията и еволюцията в естетиката насърчават развитието и промените в китайската опера „напев” .

Китайските оперни произведения наследяват използването на основния гласов типаж, изразен в разновидностите на основните мъжки и женски гласове: *сопран, мецосопран, алт, тенор, баритон и бас* - традиционно действащите изпълнителски гласове в западната опера. Тяхното присъствие се изразява най-често в образната специфика, която им се възлага от композиторите. Обикновено *сопраното* се свързва с образите на млади жени, докато *мецосопраното* и *алтът* представят героини на средна и на по-голяма възраст. Същата концепция се прилага и по отношение на мъжките гласове. Разбира се, това са по-скоро условности, които най-често се отбелязват в оперната литература, но в никакъв случай не са задължаващи за композиторите.

В произведения на китайската опера, в които се представят отрицателни персонажи, за такива роли обикновено се използват средните и ниските мъжки гласове - смята се, че те са по-подходящи при тяхното олицетворяване. В своите арии класическите герои в китайските сценични творби имат ясно открояващи се стилистични черти, които отговарят на техните личностни характеристики.

Несъмнено е значението на ариозното пеене, в което се вплитат красивата вокална линия и разновидностите на драматургичното напрежение - те охарактеризират и индивидуализират оперните персонажи. То е в основата на по-късно създадения *китайски метод на пеене на ария*, който се фокусира върху използването на музикална структура и изпълнителски техники, характерни за западната опера. Неговите основни цели се припокриват с тези на западното стилово пеене, като се подчертават експресивността и техничността на музиката, основани на красивото музициране и на звуковата чистота, които се открояват, независимо от сложността на музикалните фрагменти в тяхното драматургично развитие.

След периода на своето първоначално развитие, китайската опера започва да имитира Запада и да развива представянето на мюзикъли, по-скоро с локално значение, което стимулира авторите да създават сценични творби. Определено се очертават различията в новите жанрови посоки, формиращи полярните тенденции, изразени в създаденото ново творчество. То се определя като *национална опера* и *модерна опера*. И двата варианта на проявление отразяват начина, по който китайската опера

ефективно интегрира и показва уникалния чар на своята традиционна кул-тура - създавайки свой собствен артистичен израз.

2.2. Влияние на западноевропейската опера при изграждане формалната структура на китайския оперен спектакъл и при тематичния избор

Западната опера е официално въведена в Китай в началото на XX век. Това сериозно повлиява върху развитието на националната опера. Нейното присъствие има важно значение за развитието на националното сценично изкуство. От една страна, в периода на формирането на китайската опера това насърчава нейното развитие, а от друга - оказва голямо влияние върху създаването и върху стила на изпълнение на китайската опера.

Създават се предпоставки за оформянето на друг творчески поглед и представи в авторите и в изпълнителите, които са свързани с това сценично изкуство. Въпреки че още от по-ранните периоди на създаване, може да се говори за влияние на западната опера, в началото на XX век то вече се изразява в нови посоки и придобива различно съдържание. Това пред-полага анализът на развитието да бъде насочен към *изясняване на основ-ните обстоятелства, оказали важно влияние върху формирането на ки-тайската опера*, и към *оценка на същността на конкретното влияние на западната опера върху тематичния избор*.

* * *

Значение на западната опера при изграждане структурата на китайската оперна форма. Западната опера все още не е загубила значението си като *модел за китайската опера*, от който тя да се учи, и като *художествено-творческа цел*, която да преследва. Въпреки че новата китайска опера е поела по своя уникален път на развитие и има сериозни постижения, тя все още не се е откъснала напълно от сферата на това влияние.

По отношение на структурата при изграждането на цялостния оперен спектакъл, промените не са от съществено значение и имат по-скоро локален/конкретен характер. Музикалните форми, в които се раз-гръща действието, следват логиката на изграждането, което вече е опознато и възприето от китайските композитори - по отношение развитието на драматургията на цялостния спектакъл.

Разпределението на частите на оперното действие е обвързано с всички форми на сценично проявление, характерни за западната опера. **Обо-**

собено и съществено значение имат музикалните дялове, представящи соловите арии, малките и по-значителни ансамблови моменти, хорвите и танцовите епизоди и други неотменими компоненти от развитието на спектакъла.

Западните оперни сценични техники се стремят към перфектно представяне на визуални ефекти и на сценична естетика. Това оказва решаващо влияние и върху структурата на изпълнението на китайските опери. **Внимателно проектираните сценични декори, костюми и светлинни ефекти, по подобие на западните опери, съдействат за по-пълноценното потапяне на публиката в драматичното действие.**

Този акцент върху сценичното представяне дава нови насоки в мисленето на китайските композитори и ги накара да обърнат специално внимание на създаването на специфични и въздействащи визуални ефекти. Един пример в това отношение е представянето на операта „Гледане към небето”, създадена от композитора Сю Джанхай през 1988 г. Тя изцяло се вписва в западните тенденции и концепции за единство на оперния спектакъл по отношение на музикалното и сценографско развитие. Мул-тифункционалната комбинирана изпълнителска платформа, представена на сцената, следва плътно драмата; развитието на музиката и сценичната атмосфера са в единство и представят психологическите промени в из-граждане образите на героите; хорвите фрагменти допълват внушителното въздействие на разгърнатата съдържателност. На сцената се пресъздават героични групови скулптурни картини и древни бойни полета, атмо-сферата е наситена с дворцово пеене и танци.

Трябва специално да се подчертае уникалният характер на стиловите похвати на западната опера, които са наложили характерен отпечатък върху визията, естеството и индивидуалните особености на сценичните движения и на хореографията, използвани в оперните спектакли. Те са съдържателната основа, върху която се развива и се оформя националният изпълнителски стил на китайската опера.

Действащата логика и последователност в развитието на сюжетната линия, несъмнено завладява творческото мислене на китайските композитори. Това е сериозен подтик те да насочат своето внимание повече към съгласуваността на сюжета с взаимодействията между героите в развитието на цялостната структура на творбите. Този подход несъмнено прави цялото оперно представление по-живо и така ангажира активното внимание на публиката.

При изграждане формалната структура на спектакъла китайската опера непрекъснато усвоява опита на западната опера, постоянно подобрява нивото на вокалното изпълнение и така активно ангажира зрителското изживяване. Мотивацията в развитието на националната опера се изразява в желанието, като сценична визия, тя да стане по-цветна и атрактивна, по-модерна - в аспектите на съдържанието, както и да бъде между-народна по формално-структурните белези на композиционната си форма.

Като обобщение може да се отбележи, че влиянието на западната опера върху изпълнителската структура на китайската опера е многостранно и включва следните елементи:

- **творчески подбор от страна на авторите на утвърдени аспекти при изграждане образността на героите**
- **прецизно подреждане на сюжета и проследяване развитието на взаимоотношенията между героите в сюжетната линия**
- **специфичен драматургичен подход на композиторите към развитието на индивидуалните вокални линии в цялостното изграждане на спектакъла**
- **активно внимание и отношение към специфичните аспекти в изграждането на изящен и модерен сценичен дизайн.**

Различията в националните култури на страните от Изтока и Запада винаги са били фокусирани в:

- **разнородната специфика на творческото мислене при създаването на оперни творби**
- **нееднаквите подходи в начините на музикално изразяване и при избора на тематичните идеи**
- **специфични тенденции във вокалното представяне на езиковата първооснова, върху която са изградени композициите**
- **връзките и взаимодействията при прилагането на традиционната култура към съвременните представи в оперния спектакъл.**

Огромно значение за налагането на националното творчество в света има развитието на музикалната педагогика в страната и творческото присъствие на китайски изпълнители от световна класа в десетки оперни състави - еталон на това изкуство.

В развитието на китайското оперно творчество и в изпълнителството има творби, които за времето на своето създаване са постигнали исторически напредък. Непременно трябва да бъдат отбелязани двете опери на композитора Чън Дзи (1919 - 1999): „*Дъщерята на миньора*” - създадена през

1972 г., и следващата - „*Веберкун*” - създадена през 1978 г. Тези творби са успех за композитора и за съвременната китайска опера. Те осезаемо представят новите подходи в творческото мислене и намаляват музикалните различия в представянето на западните опери. Отличителен белег на хоровите партитури е, че ансамбълът става активен участник при изграждането на цялостната драматургия на оперния спектакъл. Партията на смесения хор от тази опера се счита от специалистите за връх в изграждането на драматургията на оперен спектакъл.

Създадените в последните години на ХХ век оперни заглавия, отразяват в много по-голям мащаб стремежа на китайските творци към парадигмата на западната класическа голяма опера. В историята на развитието на оперното изкуство в областта *Синдзян*, като особено представителна творба се вписва произведението на композитора Лян Хангуан „*Душите на източния път*“. Тя е създадена през 1989 г., а характерното за нея е първото представяне в китайска опера на герои, които са подбрани от различни видове гласове. За първи път в историята на националната опера се поставят изисквания за различни вокални диапазони и тембри на героите, които са главните действащи лица.

Влиянието на западната опера върху избора на теми в китайската опера. В ранните дни на създаването на китайската опера, композиторите и либретистите са изпитвали противоречиви чувства към западния модел на мислене при изграждането и визията на оперните спектакли, които дос-та добре са познавали. От една страна, те са се учили от творческия опит, представян като модел, но в същото време са имали реални притеснения, че цялостното подчинение на разпространените и вече установени правила могат да доведат до загуба на „независимост и идентичност” на китайската опера. Изучаването на опита безспорно е било нещо, което е трябвало да се направи на този етап. А изясняването на концепциите, свързани с разбирането и с изграждането на *стил* и на *характерност*, е било важно да бъдат задачи в следващия етап от развитието на националната опера.

Европейските оперни композитори въплъщават в своите творби широка тематика, но някои направления в съдържателността са с водещи позиции: *история, митология, любов, трагедия* и др. Тези богати и колоритни теми не убягват от вниманието и на китайските автори, които в личното си творчество вече не се ограничават само до пресъздаването на традиционни епични истории или литературни произведения, а разширяват и обогатяват либретното съдържание на своите творби.

Една от най-предпочитаните е *историческата* тема. Много характерен елемент в тази жанровост е извисяването на образа на китайските жени, които са имали смелостта да се бият по време на китайската война. Женският персонаж е с водещо значение в оперите: „Белокосото момиче”, „Лю Хулан”, „Ао Лей”, „Илан” и др.

Често в оперното съдържание героите са реални личности от един определен исторически период или са участници в конкретно историческо събитие. Например, либретото на операта „Кръв и сълзи” (1943 г.), е базирано на историческите битки на Девета армия на провинция Хъбей в северен Шанси. А тематиката на операта „Децата на Имен” (1984 г.) представя поредица от бойни истории, разиграли се в планините Имен, в Източен Китай по време на Антияпонската война.

Западната опера има богат опит и постижения в: *справяне с взаимоотношенията между героите, емоционалното изразяване на образното съдържание, представяне на социална проблематика* и т. н. Това дава ценно вдъхновение на китайските оперни творци. Чрез изучаване на методите за подбор и обработване на теми на западни опери, китайските композитори могат непрекъснато да подобряват творческите си умения и да правят произведенията си по-задълбочени и по-тясно свързани с натрупания практическия опит.

Влиянието на западната опера се чувства особено силно в драматургичното развитие на китайските творби. Италианската опера има съществен принос за промяната на либретното съдържание на китайската опера, за да премине тя от оригиналните реалистични теми към романтичния тематизъм, а също и за появата на сатирични елементи в сюжета.

Любовната тематика не е чужда на съдържанието на много китайски оперни заглавия. Творбата на композиторите Марко и Цяо Гу „Сватбата на Сяо Ерхей”, създадена през 50-те години на ХХ век, възприема сюжетната тема за брака и любовта. В нея се разказва историята на млади мъже и жени, които пробиват феодалната брачна система и се стремят към емоционална свобода в първите дни на основаването на *Нов Китай*.

В операта „Синьо цвет е”, създадена през 40-те години на ХХ век, композиторът Ланхуахуа използва темата за любовта, разказвайки историята на едно обикновено селско момиче. То се среща с любимия, за да обсъдят как да успее да избяга от феодален уреден брак (типична любовна история в стил Ромео и Жулиета), а след това двамата да избягат заедно и да се спасят от потисничеството. (Пр. 3)

Изграждането на цялостния западен оперен спектакъл като съдържание и музикална структура е важна информация и знание за китайските композитори. Музикалното развитие на оперния спектакъл обикновено включва: *увертюри, интърлюдии, арии, хорове, дуети и триа, квартети* и още видове музикални елементи. В цялостното сценично представяне се включват още: *танци, балетни разработки, пантомима и други различни форми.* Тези елементи са взаимосвързани и заедно съставляват едно богато и колоритно оперно представление.

В западните опери *музикалната увертюра* често се използват за представяне на тематично музикално съдържание, охарактеризираща образите на главните герои. *Интърлюдиите* са преходни и свързващи моменти за представяне на важни промени от различно естество. Вокалните линии на главните герои - *арии и кушетки*, изразяват/обрисуват и разкриват техния емоционален свят. *Хоровите епизоди* най-добре се вписват в драматургичното изграждане на цялостния оперен спектакъл. Музикалните диалогични форми се представят от *дуети, триа и други различни камерни форми.*

Гъвкавото използване от композиторите на този вид структури по време на развитието на оперния спектакъл, позволява на публиката да разбере по-добре сюжета, да възприеме цялостния ефект на артистичното изпълнение, да се почувства като част от развитието на сценичното действие.

2.3. Ролята на западноевропейската опера в еволюцията и иновациите

на съвременното китайско оперно изкуство

Въздействието на западната опера върху еволюцията на пазарната комуникация на китайската опера. Откакто през 1900 г. в Китай е въведена западната опера, развитието на националната опера следва опита на световното творчество. Правят се непрекъснато сериозни опити за синхронизиране с утвърдените и наложили се традиции в жанра. В този смисъл, развитието на китайската опера за дълги години е в процес на продължаващо влияние на западната опера върху китайската опера.

Въвеждането и влиянието на западната опера в страната не само донася нови разкрития и предизвикателства под формата на артистично изразяване, но и изиграва важна роля в развитието на пазара като икономически компонент. Опитът от отварянето на китайския пазар чрез въвеждането на западни опери отваря нови творчески, икономически, образователни и възпитателни хоризонти и неимоверно бързо разширява зри-

телските аудитории от любители, фенове и професионално ангажирани с това изкуство личности.

Някои новосъздадени оперни произведения бързо напускат пределите на Китай и получават сериозно разпространение в Европа и в света. Съпоставянето на източните култури със специфичната им визия за творчество с утвърденото като традиция западно оперно изкуство, оказва значително влияние върху европейските композитори и върху специализираната слушателска аудитория. Непременно трябва да отбележим значението на китайската оперна творба „Юан Йе” от композитора Джин Сян, която изиграва ролята на „крайъгълен камък” в историята на развитието на китайската опера. Нейното появяване оказва изключително влияние върху разпространението на националното сценично творчество в света. Тя е представяна многократно на международната сцена и се конкурира с редица западни оперни произведения.

Оркестровата партитура, като инструментален състав, се покрива с традиционния оперен оркестър, използван от европейските композитори в тяхното сценично творчество. Този факт е доказателство за намеренията на китайските автори да следват доказани традиции и творчески подходи. Пълният състав на дървените и медни духови инструменти се подкрепя от необходим брой ударни инструменти, допълнени с партията на пианото, а наличието на всички щрайхови инструменти дава необходимата свобода на композиторите да разполагат тематичния материал във всички звукови регистри. (Пр. 4) Вокалните партии се съпровождат от избран инструментариум за съответния персонаж и предлагат разнообразни модели на инструментални комбинации. (Пр. 5), (Пр. 6)

С разширяване границите на глобализацията и с ускоряване на процесите, свързани с нея, интересът на китайската публика към оперното изкуство и към музикалната култура на страната постепенно продължава да нараства.

Оперните спектакли вече сериозно привличат вниманието и се радват на любовта на китайската публика. Културният обмен между националните и западните опери разширява естетическата визия на китайската публика за това проспериращо изкуство. Тя има възможност да се запознае с много и по-разнообразни театрални представления, а нейното присъствие в оперните зали е изключителен стимул за китайските композитори за създаването на ново творчество. В пряка конкуренция с разпознаваемата и утвърдена оперна култура, китайският национален театър търси своето утвърждаване, като представя съвременните

постижения в този популярен и обичан от голяма слушателска аудитория музикално-сценичен жанр.

Препратката на западния модел за управление на изкуството към методите за комуникация в китайската опера. Изправени пред нуждата от оцеляване на китайската национална опера и пред ясната необходимост от преминаването към нов модел на съвременно развитие, творците осъзнават, че реализирането на добрите драми изисква тясно и конструктивно взаимодействие между капитал и талант. Преди Китай да отвори пазарната си икономика през 80-те години на миналия век, националните опери са били не само технически изостанали в начините на тяхното създаване и изпълнение, но и са били силно затруднени от липсата на оперативни средства и на професионални таланти в свързаните облас-ти. Това довежда до липса на иновации в съдържанието на националните опери. В същото време естетическият дизайн и съдържанието на творбите остават силно повлияни само от специфичната национална проблематика на масовата култура.

Ето защо, появата на професията „*арт мениджмънт*” в Китай до голяма степен насърчава популяризирането на китайската национална опера както в страната, така и в международен план. Специалността „*арт менидж-мънт*” първоначално е създадена в Европа и особено силно се развива в Съединените щати през 60-те години на миналия век. Там е наричана също и „*арт администрация*”, чиято цел е да регулира развитието в областта на изкуството.

Пазарната икономика създава широки възможности за внедряването и за подкрепата на оперното изкуство в общественото пространство. Постепенно се осъзнава важността на пазарното популяризиране на това изкуство, за да може то да оцелява и да напредва. Икономическият механизъм, който се изгражда, е трябвало да бъде възможно най-последователен, да е в унисон с международните стандарти, за да постигне в краткосрочен план представянето и популяризирането на китайските оперни произведения.

Въздействието на разнообразните художествени форми и музикално-сценична изразност на западната опера върху иновациите на китайската опера. Музиката, пеенето, сценичният дизайн и други аспекти на западната опера имат уникални стилове и характеристики, които се различават значително от традиционната китайска опера. Опитът от отиването на китайския пазар чрез въвеждането на западни опери, дава хоризонтите и разширява неимоверно зрителската аудитория в страната.

Създадените през XX век в Китай класически оперни творби, рамкират процеса на развитие на китайската опера и дават добра възможност да се обхване и да се анализира спецификата на протеклите процеси при създаването и при популяризирането на сценичното национално музикално изкуство.

Натрупаният опит от западната опера е голямо вдъхновение и е от важно значение за посоките на развитие на националното оперно изкуство. Китайската опера има като своя основна задача непрекъснатото изследване и обновяване на резултатите от своята културна политика и активно се ангажира с подобряването на артистичното ниво и на сценичното представяне на националното творчество.

Китайските екипи за създаване на опера могат непрекъснато да подобряват творческите си способности и да популяризират националното творчество на оперния пазар на по-високо ниво чрез изучаването на:

- опита и уменията на западната опера за създаване и за структуриране на сценария

- на принципите за изграждане и за развитие на музикалната съдържателност и на цялостното музикалното оформление на спектаклите

- сценичният дизайн - като модерна форма на развитие, визия и съдържателност и т. н.

Въздействието на западната опера върху китайските оперни иновации. Западната опера е оказала дълбоко влияние върху развитието на китайската опера. Артистичните концепции, заложили в изграждането на цялата оперна структура; изразните форми на музикалния език и тяхното многообразие; изграденият тандем на взаимовръзка и влияние при изграждането на драматургичното развитие между либретната първо-основа и композиторската реализация, осигуряват богато вдъхновение за иновациите на китайската опера.

През последните години тенденцията на иновациите в китайската опера показва няколко забележителни характеристики: разнообразие в творческите подходи и сериозно приобщаване към позитивните елементи на вокалното и на сценичното изкуство.

С развитието на науката и на технологиите и с настъпването на дигиталната ера, китайската опера започна да се опитва да използва напреднали технологични средства, като виртуална реалност и изкуствен интелект, за да подобри сценичните ефекти и изживяването при гледане на оперните спектакли. Тази комбинация от технология и изкуство

предоставя повече новаторски възможности на националната опера, правейки я по-разнооб-разна и динамична в сценичното представяне и в артистичния изказ. Освен това, тенденцията на китайската оперна иновация се отразява и в транс-граничното сътрудничество и в межкултурния обмен.

Сред най-известните оперни творби могат да се посочат: „*Конфуций*” - композитор Уанг Нин, „*Сиракът от Джао*” - композитор Лейлей, „*Джаодзюн излиза от крепостта*” - композитор Джан Сяожен, „*Поетът Ли Бай*” - композитор Гуо Венджинг.

Създаването на този тип опера може да се нарече истинска иновация и трансформация под влиянието на западните опери от миналото. Създателите хореографират танцовата драма в съответствие с принципа „запазване на целостта и новаторството”, без това да влияе негативно върху нейната репрезентативност или да променя образния ѝ характер.

Заложеният в новите оперни творби музикален стил, промененият сценичен дизайн, точното изпълнение на сюжета и други характеристики на творчеството, осигуряват нови идеи и вдъхновение за създателите на китайската опера.

Очевиден факт е, че иновативното развитие на китайското оперно изкуство включва много аспекти. Интегрирането на националната опера със западната опера е процес на активно взаимодействие между утвърдените традиции в жанра и новото творчество на китайските композитори. Въпреки неговата обвързаност с традиционното изкуство и с фолклорния първоизточник, се забелязва неговото насищане с модерни художествени елементи.

Създадените в най-ново време оперни творби отразяват културното развитие на Китай по пътя на внедряването на многонационалните, мултиетническите и мултикултурните елементи в развитието и в представянето на певческото изкуство.

Като цяло, анализът на случаите на текущите иновации и тенденции в китайската опера показва, че в процеса на нейното непрекъснато развитие активно се усвояват новаторските идеи, като едновременно с това се запазват собствените уникални културни характеристики и естетически концепции.

ГЛАВА III

Анализ на съвременното състояние на оперния жанр в Китай - художествени, възпитателни и образователни цели

- 3.1. Установяване на правилни художествени идеи за операта**
- 3.2. Интегриране на национални културни елементи**
- 3.3. Повишаване степента на иновациите в китайските оперни творби**
- 3.4. Укрепване на обучението на китайските оперни таланти**
- 3.5. Разширяване на модела за развитие на пазара на операта и въвеждане на китайски оперни комуникативни канали**

Когато проследим сегашното състояние на развитие на националната опера - след нейното въвеждане в Китай, можем да направим извода, че днешните ѝ постижения представляват естествена комбинация между отличната традиционна култура и професионалното възприемане на утвърдените в жанра европейски художествени ценности. В течение на годините, взаимопроникването и взаимовлиянието на тези разнородни художествени пластове, постепенно създава благодатната основа за националния просперитет на китайската опера.

Сегашните измерения на този жанр подсказват, че процесът на формиране на китайски характеристики в националното оперно изкуство вече е в един различен стадий. Той представя високото ниво на съвременното творческо развитие със сериозни изпълнителски и творчески постижения с несъмнена художествена стойност.

Създаденото национално музикално-художествено творчество се базира на разбирането, че способността на китайския народ да приема нови неща, е един труден и дълъг процес. Той трябва разумно да бъде направляван и да бъде оценяван в неговото развитие. Това изисква усилена работа, за да се преодолеят натрупаните негативи в отношението към други култури, спокойно да се проследи и да се преживее естественият процес на приемане на чуждото влияние и превръщането му в коректив за развитие на съвременната китайска национална култура.

Китайската опера е формирала множество жанрове в процеса на своето развитие, което е свързано с изследването на етническите опери в китайски стил. Макар че се основават на принципите на създаването на западна опера, тези жанрове включват източни естетически принципи и традиционни китайски културни елементи.

В сравнение с други жанрове, новаторството в националната опера се е отразило предимно в напредничавото разбиране за ролята на традиционните или на местните елементи в цялостното изграждане на музикалната тъкан на съдържанието. Фолклорът продължава активно да присъства в звуковата партитура, но вече не се цитира на 100%, а се изразява чрез индивидуалното му пресъздаване от композитора.

3.1. Установяване на правилни художествени идеи за операта

Развитието на китайската опера преминава през различни процеси в своето развитие и вече може да се говори, че тя има утвърдени определени концепции, свързани с различните ѝ аспекти - като творчески под-ходи и форми на сценично представяне. Затова може да се твърди, че днес националната опера е намерила своите индивидуални измерения и сподобва се вписва в световните тенденции на оперния жанр.

Стратегията в управлението и в ръководството на съвременната китайска опера трябва да се изгражда на основата на разбирането за диалектичното единство между *нация* и *свят*. Бъдещата посока на китайското оперно творчество изисква да се разбере необходимостта от естествена връзка между националност и глобалност. Запазването на културните характеристики на китайската нация в сценичното изкуство, е неотделим процес от активното вплитане на световните постижения.

Установяването на правилни художествени идеи за операта е неразривно свързано с изискването либретното и музикалното съдържание да удовлетворяват новите съвременни естетически разбираня на публиката. Промяната в културните потребителски навици е очевидна и трябва много точно да се отчита от авторите при създаването на ново творчество. Сила-та на изкуството трябва да е насърчителна база за социалния прогрес на съвременното китайско общество.

3.2. Интегриране на национални културни елементи

На международната сцена възходът на Китай не е само демонстрация на икономически и на технологичен растеж. Той отразява също и аспектите на разширяване на културното влияние. Китайската култура, със своето

дълбоко историческо наследство и уникални художествени форми, се превръща все по-активно във важна част от глобалния културен обмен. Като цялостна форма на изкуство, операта може не само да покаже богатите културни конотации на Китай, но и да абсорбира предимствата на чуждите култури, за да постигне целите на културния обмен и на интеграцията в споделянето на световната култура. Глобализацията на света още по-силно поставя въпроса за установяването и за укрепването на националните артистични характеристики - те са ключ към превръщането на китайската опера в уникално явление на световната сцена. Китайските творци на оперно изкуство не трябва да пренебрегват богатите културни ресурси на Китай. Но те трябва да намерят своята трансформация в съвременното си творческо мислене и така със сигурност ще предизвикат нетрадиционни подходи при създаването на нови концепции в жанра.

Поддържането на уникалния чар и характера на пеене в Китай остава отворен и въпроса: „*Как да се интегрират различни по своята същност техники за вокално изразяване, без да се пренебрегват гласовата и идентичността, спецификата и изразителността?*”. Намирането на точен баланс между специфичното и неспецифичното, ще бъде ключа към съвременното развитие на китайската опера.

Нека посочим някои важни аспекти, които са пряко свързани с въпросите за интегрирането на китайското оперно изкуство със световните тенденции:

- Най-често оригиналните китайски опери са отражение на традиционни китайски културни елементи: *исторически момент и легенди и народни традиции*. Това пряко влияе върху композиторите при музикалния избор на средствата, с които работят и несъмнено изисква от певците да представят традиционен стил на пеене.
- Оперите обикновено се изпълняват на китайски, но има и някои произведения, изпълнявани на други диалекти или на чужди езици. Регионалният произход на героите често е представен от многоезични изпълнения, което е голям проблем за оперната публика. Изпълненията на чужд език почти се дублират с тази проблематика.
- Разнородната стилистика на китайската опера е породена от търсеното интегриране на елементите от западната опера с китайската традиционна и модерна музика. Подходите за опростено комбиниране на разнородни елементи водят към еkleктика и не

могат да гарантират художествена приемственост.

- Сложните сюжети, характерни за съвременното оперно творчество, несъмнено предлагат различна литературна стойност в сравнение с опростените познати форми на народната драма. Те са отражение на новата езикова култура и представят по-висока степен на образование. Това противоречие изисква нови подходи в интеграционните процеси на китайската с чуждите култури.

Важен въпрос пред съвременното китайско оперно творчество е засилването на интегрирането на местни музикални елементи в него.

По същество, тяхното включване е иновативен опит за съчетаване на традиционната култура с модерното изкуство. Целта на този процес е да доведе до обогатяване на изразната сила на оперната музика и да представи по най-добър начин културната идентичност на конкретната творба.

Създаването и изпълнението на операта „*Роз*” е пример за успешно интегриране на местни музикални елементи в съвременното оперно творчество. Цитирайки мелодията на народната песен на Юнан „*Тече малка река*”, пиесата умело изразява емоциите на героите и развитието на сюжета, като същевременно придава на цялата опера богатия местен привкус на Юнан. (Пр. 7)

Въпросът с интегрирането на национални културни елементи може да се разглежда и в обратен ракурс: *приемствено т а на кит айскат а музика и нейнот о приобщаване към европейскат а култ ура*. Този процес има винаги две страни и той представя културното взаимодействие като актив на индивидуалното музикално творчество. Такъв подход има забележителен резултат в творчеството на великия оперен творец *Пучини* и дава на света неговото гениално постижение в операта „*Турандот*”. Творбата се смята за един от неговите творчески шедеври. В операта се откриват голям брой китайски фолклорни музикални елементи, които създават класическия образ на ориенталската жена. Тази атмосфера стимулира в европейската публика любопитство и желание за изследване на Източната култура. В своята опера Пучини представя с дълбоко разбиране и правдивост мистериозния древен ориенталски Източен свят. Така, на практика, той осъществява интеграцията и обмена на Източни и на Западни елементи в оперната музика. Успехът на „*Турандот*” спомага за опознаването на източната музика - чрез включването в музикалната партитура на вечната китайска вокална творба „*Жасмин*”, дала началото на китайската вокална музика. (Пр. 8, 9, 10)

Определено може да се твърди, че операта „*Турандот*”, се превръща в мост между Източната и Западната култура. Тя съдейства за разпространението и за популярността на китайската опера в целия азиатски континент.

3.3. Повишаване степента на иновации в китайските оперни творби

Създателите на китайската национална опера убедено вярват, че сред многото музикални жанрове, именно оперният жанр е този, който най-много допринася за развитието на изкуството и съответства на настоящите национални условия в Китай. Те защитават концепцията, че чрез тясно интегриране между социалните нужди и непрекъснатите иновации, китайското оперно изкуство може да процъфтява в съвременната културна тенденция и да показва още по-голяма жизненост. Важно е да се намери иновативен път, който може да осъществи интеграцията между традицията и модерността, да представи националността в изкуството в съвременния интернационализиран свят. В този активен процес на взаимодействие между културите е важно да се поддържа и да се насърчава стремежът за запазване на основните характеристики на китайската опера и да се изгражда културното самочувствие на нацията.

Бъдещото развитие на китайската опера трябва да продължи да усво-ява напредналия международен опит, като в същото време запазва собствените си национални характеристики и продължава да насър-чава развитието на китайското оперно изкуство с отворено отношение и с иновативен дух. Националното оперно изкуство трябва да се превърне в мост, който да свърже китайската със западната култура, което ще даде възможност тя да бъде подобаващо оценена и ще стимулира нейното бъдещо развитие.

Когато се обсъжда китайската опера в дълбочина, ключът е да се разбере как комбинацията от двете понятия „*Кит ай*” и „*опера*” придава на тази форма на изкуството уникална природа и стойност. Именно, като неповторима форма на музикално-сценичното изкуство, операта, е универсална и тя е едно уникално явление в световен мащаб. Операта интегрира в едно творческо цяло: *музика, драма, лит ерат ура, танц и други худож ест вени средст ва.*

Богатата културна среда на Китай и уникалната художествена естетика предоставят неограничено вдъхновение и материали за създаване на опери. В бъдеще китайската опера все още трябва да се придържа към локализацията, като същевременно смело отправя поглед

към иновациите, и така тя трябва да търси възможности за обмен и за сътрудничество с международното оперно изкуство.

Като прекрасно цвете в световната оперна култура, развитието на китайската опера не само обогатява културата и изкуството на Китай, но и допринася - със своята уникалност, за разнообразието на световната опера. В процеса на преследване запазването на националния характер на музи-ката, усвояването и адаптирането на народни песни, тя се превърна във важен метод за създаване на китайска оперна музика. Този подход едно-временно отразява уникалното очарование на китайската музика и прави произведенията на китайската опера по-лесно приемани и обичани от публиката у дома и в чужбина.

Музикалното творчество на Тан Дун в неговата опера „*Цин Ши Хуанг*“ демонстрира дълбоко разбиране на съвременните музикални елементи и създава уникална иновация. Чрез интегрирането на традиционните китай-ски музикални елементи - като Пекинската опера и гучжен, със западните поп музикални стилове джаз и блус. Въвеждането на определени елементи не само добавя силна китайска културна атмосфера към творбата, но демонстрира и уникалното очарование на Пекинската опера като тради-ционна китайска драматична форма. Особено това се подчертава чрез изпълнението на ролята от Ин Ян Тайши, който представя основните изразни методи - „*пеене*“, „*чет ене*“, „*правене*“ и „*биене*“. Двата последни термина се отнасят за актьорската игра:

- „*правене*“ - пози на тялото, жестове, изражения, съответстващи на личността на героите, на сюжетното развитие и на атмосферата на драмата
- „*биене*“ - сценични движения, свързани с владеенето на видове бойни изкуства, представяни на сцената.

Тан Дун смело интегрира китайски инструменти като *гузенг* и *барабани*. Наборът от древни инструменти за жертвоприношения включва *цит ри*, *каменни барабани*, *домашно изработ ени керамични инст румент* и *и кам-бани*. По този начин композиторът изгражда уникална звукова картинност. Този вид конфигурация на инструменти постига сливането на раз-нородните звуци в единна музикална партитура, което придава специ-фично звучене, интригуващо публиката със своята неочакваност. Това, което особено си заслужава да се спомене за тази опера, е перкусията, която използва смес от кравешки звънци и спирачни дискове, за да имити-ра звука на камбаните от периода на Воюващите царства, съчетани с вокалите на „*ha-wu-hashhi*“ (ха-у-хас), които довеждат музиката до нейната кулминация. Този иновативен музикален дизайн

предоставя на публиката шокиращо звуково изживяване по отношение на звуковите ефекти и ар-тистично възпроизвежда характеристиките на древната китайска музика. Тази опера е ярка демонстрация как съвременните композитори могат да комбинират традиционни музикални елементи с модерни музикални техники.

Използването на елементи от популярната музика е иновативен подход, който много автори ползват в своето новосъздадено творчество. *Популярната музика* е широко разпространена и съществува в съвременното общество като търсена, и често пъти предпочитана, музикална форма и специфичен звуков изказ. Тя е реален продукт на новото време, който се представя в различни музикални категории - според видовете на своето проявление. Те включват: *рок, кънт ри, блус* и други музикални стилове, завладяли световната сцена. Популярната музика е един културен феномен, който произхожда от ежедневието и носи характер на ярко забавление, мода и комерсиалност. Въпреки това, аспектите на нейните проявления показват кратката ѝ артистична жизненост и невъзможността ѝ да се превърне и да се трансформира в дълбоко значимо културно наследство. Много творби от този жанр бързо стават популярни, но след това просто изчезват от музикалния живот и се забравят.

С уникалните звукови ефекти които носи, американската джаз музика демонстрира несравнимото си влияние през миналия век, като се превръща в музикален феномен, надхвърлящ националното си значение. Музикалните характеристики на джаз музиката не само привличат много професионални музиканти, но и се превръщат в символ, който отличава този стил от другите популярни музикални стилове и жанрове. Импровизационната същност на тази музика, свободното третиране на консонансите и на дисонантните звучности, както и невероятните ритмични и звукови комбинации, превърнаха джаз музиката в символ на новата ера. Особено внимание привлича нейната полиритмия. Този вид творчество естествено, видимо и често произхожда от характеристиките на оригиналната етническа музика, поради което тя е намерила своята интеграция в различни световни култури.

Джаз музиката внесе нова жизненост в музикалния език на операта. Нейни елементи се откриват в творбата на композитора Тан Дун „*Цин Шъхуан*“. Те са ярка демонстрация за прилагането на характеристиките на джаз музиката в оперното творчество. (*Пр. 11*) В тази опера има представени елементи и от *блус музиката* - важна част от афро-американската фолклорна музика. (*Пр. 12*)

Чрез модерни творчески практики, редица авангардни композитори доказаха, че дори в съвременното общество традиционните форми на изкуство все още могат да намерят нови начини за общуване с публиката. Интегрирането на елементи от популярната култура в авторското творчество сериозно подпомогна идеята да се постига продължаваща жизненост на изкуството, като съчетаване на музикалното наследство със съвременността.

Въпреки че този метод на създаване на музика отвори нови хоризонти в изкуството, той също така затрудни разбирането на музикалното изкуство от обикновените слушатели - поради своята сложност и дълбочина. В този творчески период, написаните композиции не успяха да привлекат вниманието на широката публика, което даде отражение върху интензитета на съвременното развитие на музикалното изкуство.

Може да се каже, че в този момент от развитието на музикалното изкуство, най-голямо значение придобиха творбите, които бяха написани в оперния жанр. Творческите опити за трансгранична интеграция с европейското изкуство, вложени като посока на ново мислене и на авторска композиторска практика, изиграха съществена роля в развитието на съвременната китайска музика.

Оперните произведения, със своята художествена дълбочина и несъмнени творчески стойности, успяха да поддържат развитието на обществения интерес към жанра. С повишаването на своята модерност - като същностни измерения и творчески посоки, те активираха публичното внимание и бяха приети с интерес от слушателите. Така новото оперно творчество отвори нов път за развитието на съвременното музикално изкуство.

Представената таблица (Пр. 13) може да даде ясна представа за значението и за ролята на оперното творчество в работата на китайските композитори от най-близко време. Създадените от тях съвременни опуси са доказателство, че на този жанр се възлагат сериозни задачи, свързани с развитието на музикалното творчество и на изпълнителското изкуство в национален мащаб.

3.4. Укрепване на обучението на китайските оперни таланти

Изучаването и овладяването на певческите умения и методи на драматично изпълнение на западните опери е основната задача пред китайските оперни изпълнители. За да могат да предизвикат внимание към своя певчески талант, те трябва да са усвоили стила *Белкант о*, който властва в

европейското оперно творчество и изпълнителско изкуство. Развитието на националното вокално изкуство изисква от тях да са овладели и спецификата на китайското пеене, характерна за уникалния характер и за артис-тичния стил на китайските опери. Проникновеното изпълнение изисква китайските певци да разбират, да владеят и успешно да изразяват неповторимата стилистика и различните звукови багри, които рязко контрастират с европейските вокални гласови постановки.

Въпреки че педагогическата система в Китай предлага всички образователни направления в обучението - като систематизация и стандарти, оперното певческо изкуство все още трябва да бъде насърчавано по линията на неговата интеграция със световните постижения. В цялостното актьорско обучение обаче, включително в комбинацията от традиционни оперни и съвременни драматични представления, усвояването на националните певчески характеристики трябва да остане важна цел при предаването на традицията от поколение на поколение.

* * *

Съвременната китайска педагогическа система се нуждае от обновяване на знанията и на практикума, за да създаде и да подготви високообразовани кадри, които да участват активно в нейното бъдещо развитие и утвърждаване. Подобни цели са заложили в основата на много нови научни разработки и се стимулират от държавата, предвид постигането на успехи в образователното развитие, които да гарантират конкурентната способност на националната педагогика с утвърдените европейски и световни стандарти за обучение. Това засяга и прилагането на кредитните системи, за които се счита, че гарантират натрупването на многопосочни знания за музикалното изкуство. Знанията обаче, са задача и цел на едно педагогическо направление, докато развитието на практическите умения не може да се обвързва само и единствено със студентския практикум. Само на сцената и с множество сценични изяви, може да се гарантира вокалното и артистично развитие на бъдещите оперно-изпълнителски кадри. Но в тяхното израстване се включва - като важен оценъчен фактор, и обществената оценка на изпълнителските постижения. За да се постигнат ползите от едновременното между тези три образователни направления, е необходимо да се въведе нов подход в образователните изисквания и да се поставят други съвременни перспективни цели за развитието на изпълнителския талант. Подобен качествен скок в обучението би могъл

да се реализира и да се гарантира само от целево подготвени преподавателски кадри.

Асоциацията за изследване на култ урнат а индустрия на Хенан е една от движещите сили в направлението за развитие на китайската педагогика. *Министърът на образованието* на провинция Хъбей насърчава идеите за реформа на преподаването във висшето образование. Публикувани са редица материали в това направление, между които е и *Изследователския и практически проект за вокална музика*, базирана на връзката на „Три класни стаи”. Резултатите от изследването на „*Изграждане на нов модел на обучение*” (2021 G) JG 528, са нова научна разработка. Нейната концепция изхожда от позицията, че е необходимо активизиране и култивиране на теоретичните знания, на практическите способности на студентите, на способността за самообучение и на други изпълнителски качества и знания. Те биха изградили съвременния оперен изпълнител като високообразована фигура и талантлив интерпретатор. Преподаването на вокална музика в нормалните колежи и университети - осъществявано според идеите, заложили в учебно-педагогическата програма „Три класни стаи”, несъмнено представя нови хоризонти за развитие. При реализирането на тази програма, от педагозите се изисква да активират способностите на студентите - чрез реализирането на различни многобройни практически дейности в учебния процес. Това би гарантирало интензивното им певческо и общо музикално развитие. Широкият обучителен формат по вокално изкуство ще може да отговори на целите, които му се възлагат в образователната дейност при подготовката на високо квалифицирани музикални кадри. Подобни резултати биха подкрепили съвременните цели за развитие на китайското оперно изкуство.

Този авторски проект е намерил своето национално утвърждаване и непрекъснато доказва необходимостта да се прилага като национална образователна форма. Проектът съчетава важността на педагогическата роля с подобряването на хуманистичната грамотност. Неговото прилагане дава възможност за едновременното развитие на трите допълващи се и взаимозависими педагогически направления, изходящи от неговата същност и научна концепция. Проследяването на цялостната му ефективност показва, че резултатите в обучението активно развиват многоизмерни способности у студентите и техните постижения имат всички компоненти на професионалната музикална дейност. Различните практики на преподаване показват, че с помощта на този действащ модел, се създават благоприятни условия за интегриране на множество режими на

преподаване в и извън университетското образование. То е разширено с онлайн и офлайн възможности, които допълнително обогатяват учебното съдържание и качеството на преподаването.

Триединството в образователната система: *учебна стая, кампус и общест во*, може да гарантира съвременното развитие на младите оперни таланти и да ги подготви пълноценно за бъдещата им сценична дейност.

Младите певци днес се нуждаят много повече от насърчаване в професионалното си развитие, защото изискванията към вокалното изкуство имат вече твърде широки граници, а конкуренцията в световен мащаб е значително увеличена. Информацията в *Таблицат а (Пр. 14)* би могла реално да насърчи младите китайски вокални таланти в професионалното им усъвършенстване и в стремежа им да постигнат своето кариерно развитие - като последователи на големите сценични имена на китайски певци, действащи днес на националната и на международните сцени.

3.5. Разширяване на модела за развитие на пазара на операта и въвеждане на китайски оперни комуникативни канали

Пазарът на музикалното изкуство в световен мащаб все повече се разширява. Икономическите условия променят отношението към изкуствата, а социалният интерес непрекъснато се повишава. Националните култури са в остра конкуренция за надмощие и тяхна цел вече е вписването им в системата на пазарната икономика. Представителността на отделните култури е силно оръжие в политиката за овладяване на международните пазари и носи сериозен престиж. С нарастване ролята на изкуствата, общественият интерес към тях разширява своите граници и вече все повече се говори за разнородни по възраст и интереси социални групи. Зрителската аудитория на оперното изкуство се увеличава постоянно и вниманието към постиженията на националните опери бележи по-висока степен на творчески интерес. Определено се забелязва нарастване на интереса и у младите хора към оперния жанр, а броят на професионално ангажираните личности с изпълнението на това изкуство бележи забележим прогрес. Тази ситуация инжектира нова жизненост в развитието на китайската опера. Досегашната история на китайската опера показва, че ако тя успее днес да се превърне в нова точка на икономически растеж, основните ѝ цели трябва да се насочат към адаптиране с характеристиките на културния пазар. Това означава да се направи точна оценка и на културните потребности на съвременната публика. Когато се спазва принципа за непрекъснато обогатяване и за

подобряване на формите и на съдържанието на оперния жанр, това безспорно би увеличило неговата художествена привлекателност.

Перспективата за развитие на китайския оперен жанр е сложна и разнообразна тема, която включва много аспекти. Композиторите включват иновативни тенденции в избора и насочеността на либретния тематизъм и във формите на излагане на музикалното съдържание. Творците ярко демонстрират дух на трансцендентност в принципите и в методите, които са следвали в продължение на десетилетия, когато са трансформирали драматургичните концепции и са правили подбор на художествените стойности. Но също така, днес те активно изучават и успешно извличат творчески уроци от западната опера, като сполучливо ги прилагат в собствения си национална култура, реализирайки личното си творчество.

Артистичните постижения съзнателно поставят фокуса на творческите търсения върху изследването на културните конотации и укрепването на съвременните естетически подходи, както и върху пълното прилагане на законите на същинското оперно изкуство. В резултат на това, днес оперното изкуство изглежда силно променено в сравнение с миналото, когато творчеството се съсредоточаваше само върху показването на външните взаимоотношения и действия на героите, без да разкрива като център на съдържанието на тематизма духовния свят, който ръководи действията на хората и показва в дълбочина техните преживявания и вътрешните им конфликти. Всъщност, точно в тези компоненти на сценичното изкуство се корени и най-голямото му очарование.

Ако можем да определим новосъздаваното оперно творчество като луксозна продукция, в сравнение с творческите продукти, създавани в други жанрове, трябва да отдадем дължимото внимание и на бизнес-програмите, които изпълняват оперните театри. В тях се залага солидно финансиране за създаване на творчество, за неговата сценична реализация, за рекламна дейност и за разпространение. Поддържането на един оперен театър и на неговата художествена продукция изисква планирани дълготрайни разходи, чиято финансова възвръщаемост е по-скоро позитивно намерение, отколкото реална възможност за рефинансиране. Затова оперният бизнес следва да е в приоритетите и на вниманието на една точно планирана и целева държавна политика.

Китайската опера трябва активно да се възползва от предимствата, които биха ѝ осигурили връзките с новите медийни и информационни технологии и с действащите интернет-платформи. Трябва да се търси подкрепа от надстройките на цифровите технологии, да се насърчи

допълнителното развитие на онлайн облачни оперни изпълнения. Този вид комуникацион-ни връзки днес има своето преимущество при създаването и при разпрост-ранението на оперното изкуство. Трябва да се насочи активно внимание към създаването на маркови онлайн-платформи за операта, както и за дигитално надграждане. От важно значение е осигуряването на стандарта *Blu-ray 8M* за яснота при възпроизвеждането и за осигуряване на висо-кокачествени възможности по отношение на онлайн звуковите ефекти.

Оперните театри и институции са призвани да бъдат водещи звена, като изпълнители на целите на музикалното възпитание и на пропагандирането на културата. Те са естествено продължение на постиженията на музикално-образователното дело и представят неговите върхови пости-жения чрез постигането на високо изпълнителско ниво. За оперните театри е значително по-лесно да получат финансова подкрепа от държавата, като се имат предвид и някои политически предпочитания към този вид публично изкуство и към неговата значителна слушателска аудитория. Затова театрите трябва да развиват в своите мениджъри солидни бизнес умения и да търсят начини, по които най-добре да се впишат в целите и в структурите на пазарната икономика. Тези тенденции и възможности на оперното изкуство го поставят в позицията на влиятелна културна институция с широко значение за социалното и за културното развитие на Китай.

Университетите активно инвестират в създаването и в изпълнението на оперни произведения. Така те се превръщат в движеща сила, свързана с настоящото пазарно развитие на изкуството, без да изоставят основните си задачи, свързани с образователната и с възпитателната роля на тези институции. Икономическите механизми, които са свързани с изкуството, са силен фактор за развитието и за разширяването на неговата ефективност. Обществената значимост на оперното музикално изкуство е неоспо-рима, а прилагането на неговите творчески прояви поддържа една посто-янна възходяща тенденция.

Заклучение

Дисертационният труд представи обзорна панорама от данни, свързани с историята на китайското оперно изкуство и неговата връзка с националните традиции. Тази важна информация съдейства за разкриването на много черти и детайли на уникалния национален артистичен стил, форми-ран и утвърден във времето. Трябва още веднъж да се подчертае значени-ето на първите създадени китайски творби в оперния жанр,

които представиха китайското творчество и изпълнителско изкуство пред света. Те показаха, че китайските композитори имат различен подход към сценичната реализация, който се опира на традиционното изкуство и възплачва в своята съдържателност и музикален изказ духа на времето и естетическите характеристики на Китай.

Със задълбочаване на реформите и отварянето на Китай към света в края на XX век, взаимодействието между трите сили: новата политическа идеология, качественият скок в музикалното образование, утвърждаването на съвременна академична школа, както и стремителното развитие на пазарната икономика, допринесоха за съвременните постижения, внимание и интерес към оперното изкуство.

На кръстопътя между източните традиции и съвременното оперно развитие, китайската национална опера е избрала свой път на развитие и музикален стандарт, вдъхновен от народното песенно изкуство и драма. Тази позиция дава възможност културата на страната да бъде извор на идеи и материална библиотека на разностранно фолклорно музикално наследство. Китайската опера има своя реален принос в съвременното културно развитие на страната, като в същото време тя е от голямо значение за насърчаване развитието и разпространението на китайската култура в света.

Международната музикална индустрия вече е сериозно заинтригувана от включването на китайски оперни творби в планирането на своите пазарни цели, защото интересите на световната публика към китайското изкуство са във възходяща проекция. Като обобщение може да се каже, че съвременното китайско оперно изкуство не само наследява и популяризира отличната традиционна култура на Китай чрез разнородни иновации, но то постига и практически обмен със световните култури, като демонстрира потенциала на китайската опера в новата ера, индивидуалния си артистичен чар и високи културни стойности.

ПРИНОСИ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

1. За първи път се прави сравнителен анализ между западно-европеската и китайската опера, свързан с ролята и прилагането на основните музикални компоненти, изграждащи оперния спектакъл: *мелодична линия, хармония, полифония, музикална форма, оркестрация, либретно съдържание*.
2. За първи път се известяват различията между западно-европейска-та традиционна опера и китайската опера по отношение на тематичния избор и изграждането на формалната структура на цялостния спектакъл.
3. Осъществен е първи анализ на съвременното състояние на оперния жанр в Китай като посоки на развитие, художествени, възпитателни и образователни цели.
4. За първи път се представя авторската педагогическа идея на Джиа Дживей, известена и прилагана в Китай под названието „*Три класни стаи*”, чиято цел е развитието на музикални кадри в областта на вокалното изпълнителство.

ПУБЛИКАЦИИ

1. Изследване на стратегиите за реформиране на преподаването на курсове по вокална музика в колежи и университети от гледна точка на идеологическото и политическо образование в учебната програма.
课程思政视角下高校声乐课程教学改革策略探讨.
Публикация в съавторство: Джиа Дживей; Пу Хуей Син; Уанг, 20.12. 2022.
2. „Обучение и практика по вокална музика, базирана на връзката на „Три класни стаи”
基于“三课堂”联动的声乐教学与实践.
Публикувано в Китай във „Великият изглед-форум”, 25.04.2023
3. „Дизайн на ролята на баритона и певчески умения в китайските народни опери - примерен анализ на две опери“.
„Див огън, пролетен бриз, който се бори с древния град“ и „Планината Имен“
/中国民间 戏曲中男中音的角色设计与演唱技巧 - 以两部戏曲为例分析《野火春风斗古城》和《沂蒙山》
Публикувано в Северна Македония, в материали от Международен симпозиум, в. „Знание”, 15.02.2024

ДОПЪЛНИТЕЛНА ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ

1. Участие в Изпълнителски семинари на Софийската опера, провеж-дани в Централен военен клуб - София, м. март 2024 г.
2. Изпълнение на *Арията на графа* из операта „*Сватбата на Фигаро*” от Моцарт. Концерт със симфоничен оркестър в Китай през м. юли 2024 г.

SOUTHWESTERN UNIVERSITY "NEOPHYT RILSKY"

**FACULTY OF ARTS
DEPARTMENT OF MUSIC**

JIA ZHIWEI

**THE CHINESE OPERA AT THE CROSSROADS
AMONG EASTERN TRADITIONS
AND MODERN OPERA DEVELOPMENT**

A U T H O R E S T R A T

**of a dissertation for awarding the educational and scientific degree
"doctor", scientific field 8. Arts, professional field 8.3. Music and
dance art**

Doctoral program

"Theory and Practice of Performing Arts"

**Scientific Director:
Prof. FILIP PAVLOV, Ph.D.**

2024

The dissertation is discussed and proposed for public defense at a meeting of the "Music" department on It is confirmed by the Faculty Council of

The study consists of an introduction, three chapters, a conclusion and a bibliography. The total volume is p., of them p. main text. The dissertation includes sheet music examples and 3 ... The literature used is from the Chinese language source.

The materials for protection are available in the "Music" department of YuZU "N . Rila".

The public defense will take place on2024. from hours in the hall

114, educational building 1.

Members of the scientific jury:

Reviewers: prof. e. ex. Yordan Goshev prof. Dr. Svilen Raichev

Opinions: prof. e. ex. Ivanka Vlaeva

prof. Dr. Atanas Karafezliev Prof. Dr. Daniela Dikova

Members of the scientific jury:

Reviewers: prof. e. ex. Jordan Goshev

prof. Dr. Svilen Raichev

Opinions: prof. e. ex. Ivanka Vlaeva

Prof. Dr. Atanas Karafezliev

Prof. Dr. Daniela Dikova

Content

Introduction.....	2
CHAPTER I.	
Origin of the Opera in Western Europe and in Chinese National Culture	4
1.1. General information on Western European opera.....	5
1.2. Main opera types and genres.....	7
1.3. Origin of Chinese Opera. Historical phases.....	9
1.4. Specificity of Chinese opera singing and its influence on the stage performance.....	14
CHAPTER II.	
The Influence of Western Opera On the Development of Chinese Opera Theater.....	16
2.1. Western opera as a model in creation and performance Of Chinese opera works. Stylistic features.....	17
2.2. Influence on the thematic choice and construction of the formal Structure of the opera.	21
2.3. The role of Western European opera in evolution and innovation of contemporary Chinese operatic art.	26
CHAPTER III .	
Analysis of the current state of the opera genre in China-directions of development, artistic, educational and educational goals.....	31
3.1. Establishing correct artistic ideas for opera.....	32
3.2. Integration of national cultural elements.....	33
3.3. Increasing the degree of innovation in Kitaeen opera works.....	35
3.4. Strengthening the training of Chinese opera talents.....	38
3.5. Expansion of the opera market development model and introduction of Chinese opera communication channels.....	41
Conclusion.....	44
Contributions to the dissertation work.....	46
Publications.....	47
Additional creative activity.....	48

Introduction

Opera - as a synthesis of musical art and a genre with its own brilliance, has long won a place in the treasury of world culture. And since the beginning of the 20th century, it has also had its important importance in the identification and in the affirmation of Chinese culture and art.

Born in Italy at the end of the 16th century, with its scale, stage brilliance and musical suggestion, opera quickly conquered European stages. Its development lays the foundations of a characteristic style, provokes the creation of ingenious musical masterpieces by a number of composers, engages the public consciousness with its libretto theme, attracts music lovers with the beauty of the performing voices and the richness of the orchestral sound.

As a legacy for generations, the opera also leaves a number of architectural achievements created in its honor and glory - specially built theater buildings, whose names today are a symbol of outstanding musical achievements of the world's singing art.

The spread of several artistic generations of Western European opera creativity in China and its wide popularization among the society lead to its confirmation and its imposition in the country and in its musical life. The interest in this stage art is connected with the transformation of the traditional theater forms from ancient China, presented in a complex manner with other arts incorporated in the stage performance.

Without seeking exhaustiveness of interrelationships and influences, the presence in the opera performance of: vocal solo and choral art, individual and orchestral instrumental mastery, pantomime, ballet and folk dance art, artistic art - represented by various scenographic solutions, clothing props, etc.

The perception of the artistic values of opera inspired Chinese composers to create their own works - on the model of Western operas. In a short period of time, a Chinese opera style with unique Chinese national characteristics was formed.

Today, the national opera art is looking for forms for its modernization, following the line of development of national traditions and encouraging all forms of its creative presentation and its integration into the modern world.

After a long period of development and evolution in China, opera has formed its own individual and unique cultural and artistic form with unique national

characteristics. In the stage genre, the values inherited from the ancient and traditional culture are embodied and crystallized.

Quite naturally, at the beginning of its development, Chinese opera mainly focused on the use of folklore themes presented in the libretto and in the musical content of the works created. The modern development of the opera genre gradually imposes its own new forms of creative attitude on the part of the composers. They seek creative security and support in the unique Chinese culture, recreated in their original works, but at the same time they bring their own contemporary perspective to the stage musical opus they create.

At the end of the 20th century, encouraged by the policies related to the development of Chinese culture and art, the national opera experienced its "rebirth" and made its characteristic contribution to the construction and strengthening of the modern national musical culture.

The purpose of this dissertation is to examine and thoroughly analyze important circumstances related to the history of the Chinese National Opera and the centuries-old musical traditions embodied in it - from its inception to the present day.

Another task of labor is to present, justify and clarify the periods of affirmation of this stage art and its important role today - as a strong factor in the musical education of modern society.

The object of the study is the Western European opera art and its role in the construction of its own vision of the Chinese opera theater, which unfolds and presents over time specific forms in its national development.

The tasks of the scientific research are related to specific analyzes of the evolution and innovations in the modern Chinese opera art, with clarification of the planned directions of its development and internationalization.

Presenting the contemporary state of the opera genre in China will allow important conclusions to be drawn about the artistic, educational, and educational goals that are assigned to this type of musical art today, as well as the expectations that it will have an important role in society.

Chapter I

Origin of the Opera in Western Europe and in Chinese National Culture

1.1. General information on Western European opera

1.2. Main opera types and genres

1.3. Origin of Chinese Opera. Historical phases

1.4. Specificity of Chinese opera singing and its influence on the stage performance

Opera is mainly accepted as a complete art that integrates music, drama, literature, dance, performing arts and musical instrumentation. Its origin can be traced back to antiquity. Many researchers maintain the thesis that the tragedies, which were performed even in ancient Greece, are not only one of the indicators of the pro-outcome of operatic characteristics, but are also an important source for the development of the entire form of operatic art.

Ancient Greek vocal works were mainly sacrificial, wedding odes, odes, tragic, love songs and table songs. They were closely connected with the lifestyle, culture and political life of Ancient Greece. The development of vocal music took place in the palaces and in the temples. So, by its nature, ancient Greek culture was an aristocratic culture.

Many more points of support can be found in the construction of the thesis that the origin of opera, in fact, is only a new projection of other old known types of large-scale stage creativity.

Opera is a Western performing art that differs from other forms of musical and artistic performance. Since the opera originates from Western Italy, in its style it has a strong western exotic color, which is inherent in the national peculiarity of the Italian artistic performance.

When analyzing the influence of Western opera on the development of Chinese opera, it is necessary to clarify the specific differences that this genre brings, to compare and specify - as far as possible, the differences between the

established types of genres in world creativity. This will provide sufficient information for the clarification of its essential manifestations and its peculiar specificity.

1.1. General information on Western European opera

In the 17th century - around 1600, a new type of musical art appeared in Italy, whose stage performances aroused great interest. Regardless of the attitude towards the various works that the public witnesses, this art acquires a special importance and popularity, which makes it leading in a long period of time.

Each opera performance offers a combination of performances of different types of musical instruments, solo and choral singing. It unites artistic art with the stage presentation of a certain literary plot, includes various types of dance arts of classical or folklore origin and many more components related to other types of creativity.

The origins of Western opera are mainly represented by the Florentine Opera in Italy. The early storylines of Western operas were mostly based on Greek mythology, later gradually transformed into historical legends, and then changed classical characters or plot segments in literary masterpieces as the main themes. Even in the early development of Western opera, its multi-genre nature was outlined, presented through different opera plots and content. Early comedies in Western operas are mostly festive in nature. They unfold the content in an immediate and cheerful way and provoke the spontaneous approving reactions of the audience.

Rossini's classic operas such as "*The Marriage of Figaro*" and "*The Barber of Seville*", carry this bright and immediate atmosphere embodied in the stage action.

In contrast to this type of opera, the early tragic examples of Western operas reveal a contrasting type of content. It is expressed in a different musical approach and is presented with other musical and stage means. From a composer's point of view, the heart-wrenching love and the relationship between humans and gods lead to the creation of completely different works. The plot lines dictate a completely different attitude of the authors (librettists and composers) when constructing the content of the tragic operas. If a comparison is made between the operas "*Aida*" by Giuseppe Verdi, "*Madame Butterfly*" by Giacomo Puccini, "*The Evil One*" and "*Valkyrie*" by Richard Wagner, it will immediately be seen that they present completely different lines and approaches in their stage construction, regardless of common plot components.

For quite a long period of time, Rome has been an attractive and gathering center for many opera artists. In 1637, the world's first building for opera performances - the Venice Opera House - was created.

Opera is called "*musical drama*" and this form of art came into the public eye during the Renaissance. Known and accepted by all people, opera is gradually becoming a unique cultural and artistic form in Western countries.

At the end of the 17th century, the new center of Western opera became Naples. During this period, Naples established a new standard for opera that influenced Europe for over 100 years. This standard system included the application of recitatives and arias, and serious opera became a new form for the development of local opera. In the so-called "serious opera", attention is paid to the smoothness and beauty of the melody in order to emphasize the unity of the singing, the stage action and the plot content. This moment is marked as the standardized form of the opera.

In the early 18th century, classical opera began to become popular throughout Italy. It has a decisive importance for the formation of artistic taste in the European court nobles. The music in opera performances now standardly includes overtures and arias, emphasizing the role of the accompaniment in recitative constructions, in ensemble singing and in choral fragments. Representative opera works from this period are, for example, "*Rinaldo*", "*The Marriage of Figaro*" and others.

In the 19th century, European musicians began to concentrate on different methods of singing opera. At that time, many established opera composers were already working: Rossini, Verdi, Puccini, Wagner, Bizet, Tchaikovsky, etc. Germany, Italy and France established themselves as the centers of Western opera, and romantic opera became a sought-after type of creativity.

At the beginning of the 20th century, French and German opera gradually changed. In the process of their national development, they acquire their own individuality and characteristic. A uniform operatic form is no longer a very important goal, and a new diverse interpretation, presentation and development of this stage genre is emerging in Europe. During this historical stage, Western operas also "broke the European blockade" and began to move from Europe to the rest of the world. One of the most influential countries in this process is China. But at the same time, in the 20th century, Chinese opera continued to develop, despite the influx and influence of Western operas in the country.

1.2. Main opera types and genres

Classical opera. It is one of the most representative genres among all varieties of opera. Classical opera originated and developed in Europe in the middle of the 18th century. With the rise of the European middle class and the decline of the aristocratic class, it entered the horizon of an ever wider circle of people and formed a new audience of listeners and spectators. This is a time of spiritual growth in Europe. The development of European philosophical and artistic thought has had an important influence on the art of music.

In the composer's work, the position of the authors is clearly outlined - as a musical content, the main leading theme should be close to people's thinking, to conquer the spiritual world of the audience with its imagery and expressiveness. The great opera creators managed to realize the connection between the individual imagery in the opera music and its transformation in the development of the musical-dramatic content, emphasizing their mutual connection.

Compared to the opera style of the Baroque era, classical opera has an obvious consistency in artistic performance, which is clearly emphasized in the development of the musical content and in its presentation. The stage action unfolds in a logical sequence and connections that are directly tied to the musical instrumentation in its diverse use and orchestral volume. The content and music of the opera form an organic unity that facilitates interaction and sequential movement in the performance, thus evoking in the audience a highly sensual experience

Romantic opera. Simultaneously with the formation of new social thinking, with the changes in the aesthetic views of the great musical creators, artists, writers, philosophers, thinkers and researchers in science, in the 19th century Western opera also changed. The formed global differences do not pass by the concepts of opera. They are expressed in changing the form and theme of opera works. Since then, another form of Western opera has been created, namely the romantic opera.

In terms of musical stylistics, performance style and the use of a stage vision different from the previous ones, romantic operas reflect new and vivid emotions. They start from other aesthetic approaches that are new in their content. In the foreground in the revealing of the imagery, the following are presented: the romance in the relations between the characters, the individualization of the individual person and the ideas of freedom and independence.

The analysis of the reasons for the emergence of romantic operas shows that the understanding that is inevitably imposed is: the ideas of the French bourgeois revolution are deeply woven into the basis of their theme. Influenced by the turbulent revolutionary environment, many musicians began to search for the ideal world. This is also the dividing line in the transformation of the opera and its transition from realism to romanticism.

Oratorio. This type of musical creativity was created at the end of the 16th century. It is a large-scale musical structure that most often has a certain dramatic plot. It is performed by different types of orchestras and contains instrumental parts, singing recitatives, arias and choral fragments.

Although oratorio appeared in the late Renaissance (late 16th to early 17th centuries), when secular music developed rapidly, it was closely associated with Christianity. In the 13th century, under the influence of the Saint Francis movement (St. Francis of Assisi), Italy called it its own hymn, which represents the prototype of the oratorio.

After the 19th century, oratorio was introduced to China from Western countries, and it began to take root in the national musical creativity, becoming one of the main types of Chinese opera. More classical works include the following works: "*Eternal Sorrow*", "*Songs of Mulan*", "*The Destruction of Opium in Humen*", "*Confucius*", "*The King of Yu Curbs the Waters*", etc.

Comedy opera, musical. Comedy opera, musical. The comedy opera and the musical are representatives of the main genres of opera. In the 18th century, comedy opera prevailed, which was one of the opera forms popular in Europe during that period - mainly in Italy, Germany, France and other countries. The libretto of the comedy is based on the lives of ordinary people. It has the characteristics: thematic lightness, directly affecting humor, narrative freedom and harmony in musical style. It usually presents scenes acted out with characters that are common in life. This is also due to its accessibility.

The musical originated in England at the end of the 19th century. It is essentially an operatic form developed on the basis of the comedic opera. Compared to other operatic forms, musicals include unique and novel themes. They are an integration between: music, songs, dances and dialogue - through humor, satire, sentimentality, as well as other ways to develop the plot.

1.3. Origin of Chinese Opera. Historical phases

Chinese traditional culture is multi-layered and has a long history. Although opera was born in Western countries, after a long period of development and evolution in China, it has formed a cultural and artistic form with unique Chinese national characteristics, which is a kind of crystallization of Chinese traditional culture. The birth of Chinese opera was heavily influenced by Western opera. From the end of the 19th to the beginning of the 20th century, the art of opera was introduced to Chinese soil by Western countries and took permanent root in China. In its creation, it mainly used a folkloric basis of thematics and musical content.

The creators of the opera from the previous generations borrowed from the forms of performance, from the structures of musical-thematic construction and development, from the methods of using the stage space and other essential elements of the traditional opera performance.

At present, with the development and innovative approaches in Chinese opera, it has become more and more internationalized and retains its own character in its communicative influence. Chinese opera was officially formed in the period from the end of the 19th to the beginning of the 20th century, and in the process of its development it was deeply influenced by Western opera. This period was marked by a large number of children's musicals created by the musician Li Jinghui.

In the early stage of the development of Chinese opera, a large number of opera creators and performers appeared. More famous of them are Li Shutong, Ouyang Yuqiang, Wang Guangqi, etc. However, it is worth studying the claim that according to some historical records in China, operas were seen as early as the Qing Dynasty. In the 19th century, the Qing Dynasty imposed a policy of banning overseas influences and banning religion, which strongly influenced the early introduction of Western opera in China. From the late 19th to the early 20th century, China was in a period of overlap between the Manchurian Qing government and the Republic of China. At that time, some people with high ideals traveled to Western countries. Thus, Western culture was gradually introduced into China, and Chinese art and culture were influenced by the West.

The period 1900 - 1940 is the initial research period of Chinese-Thai opera. If we take the famous modern composer Li Jinghui as an example, in the early stage of Chinese opera he created many classic children's opera works: "*The Sparrow and the Child*", "*The Little Artist*" and "*The Grape Fairy*".

performances are performed as musical theater, and the form of the performance is similar to Chinese theater performances. The content, however, is presented in music that has the characteristics of Western opera and reflects the specific unique characteristics of the genre. Because such operas are heavily influenced by Western operas, they use music to represent the plot, which is essentially in conflict with Chinese dramas of the time. This makes many people disapprove of such Chinese opera works because they stray from the national folklore rooted in its original history.

Many Chinese composers turned to creating opera works, developing on the basis of the structures of Western operas: "XiShi" by Chen Gexing and "Peach Orchard" by Chen Tianhe, "Song of Shanghai" by Zhang Hao, "Song of the desert" by Wang Luobin, "Song of the Wave" ("Tai erzhuang") by Ren Guang, "Country Song" by Xiang Yu, etc.

The themes of these Chinese opera works are taken from Chinese folk art and have unique national cultural characteristics. However, as a form of performance, they are entirely borrowed from Western opera performances. Their integration with traditional Chinese music, national dances and traditional musical instruments is also obvious. This creates a unique character and vision of Chinese opera art. Traditional Chinese musical instruments are used on stage, such as: pipa, huqin, konghou, guzheng, bells, drums, suona, flute, xun, etc.

Historical phases.In general, the development of Chinese opera can be divided into several stages. In each of them, Chinese opera is popular to a different degree than Western opera. The historical phases are defined by the four stages in the development of Chinese opera, which are under the influence of Western opera. These stages are divided as follows:

- *Birth stage (1900-1939)*
- *Research Stage (1940-1955)*
- *Foundation stage (1956-2009)*
- *Rising stage (2010-present).*

It was only in 1900 that the ideological and cultural awakening of the modern Chinese people gradually set in motion the trend to overthrow the rule of the Qing Dynasty and save the country and the people of China. Western opera managed to survive in China and at the same time the country officially paid attention to the new artistic form - opera. According to the existing data and historical records of China, the pioneer of Chinese opera is considered to be the composer Li Jinghui.

The beginning of the formation of the national opera was laid during the "May 4th Movement" in 1919, when a historical social change took place in modern Chinese history.

Participants in the national movement had different views on the construction and prosperity of national art and culture, and began to try to save China by using the example of Western revolutions. In the cities of Macau, Hong Kong, Shanghai, Guangzhou and other places in China, in Chinese song and dance halls, visiting artists from Europe perform Western operas. This fresh stage art attracted the attention of the Chinese, and so the artists of that time began to deliberately imitate Western operas.

In the early creative stage, one can talk mainly about combining Chinese drama with various musical instruments - through stage performances of Western opera. At that time, traditional Chinese opera was clearly different from Western opera. Western opera always pays attention to the independence of music, and it always occupies a leading place in opera. Therefore, the creators of operas usually attribute this art directly to the category of music.

Chinese opera, however, has always emphasized the use of "song" to interpret "drama" and regards drama as the basic content of all performing arts. Therefore, in the early stage of the development of Chinese opera, a conflict arose between Western and Chinese opera in terms of the centuries-old traditions imposed in China. This clash leads to the challenge of the traditional operatic form as a necessary model in creativity.

Between 1920 and 1930, the main stage of the modern development of Chinese scientific and creative thought unfolded. Intellectuals returning from Europe brought Western opera to China and revised some traditional Chinese art forms.

Western opera entered China as a fresh artistic product and attracted wide attention of the intellectual elite. Creators adopted foreign experience and learned from Western opera performance forms, and this seriously promoted the formation of the early features of Chinese operas. Among the representative Chinese opera works of that time are: "*Storm on the Yangtze River*" by Nie Er, "*Country Song*" by Xiang Yu, "*The Military Production Base*" by Xian Xinghai, etc.

On November 22, 1936, the Chinese Association for Literature and Art was established, clearly stating that there was a serious lack of investment in creativity. In the cities of Shanghai, Guangzhou, Macau, Hong Kong and other places, Chinese opera became one of the most respected elements of the musical culture of the time. This situation of artistic development provides

objective conditions and guarantees for laying the foundations for tracing the directions of development of Chinese opera.

▪ *Research Stage (1940-1955)*

Since 1940, Chinese opera has entered a stage of creation and research. At that time, in the important cities of China: Shanghai, Harbin and Chongqing, there was a very broad intellectual elite who were educated in Europe. After their collective return to China, they devoted themselves to the creation of Chinese opera. During these fifteen years only, Western opera began to exert its serious influence on the development of Chinese opera. Many intellectuals began to invest in the study of Chinese opera. Among them are: Chen Guxin, Wang Luobin, Chen Tienhu, Wang Hao and others.

Over the past decade, Chinese society's aggressive acceptance of foreign culture has also been changing. Under the continuous influence of Western opera, China created a large number of opera productions with Chinese local and predominantly Western characteristics. Among them, the representative work influenced by Western opera, which had the most profound influence on the creation of the national Chinese opera, was the work "*The White-Haired Girl*" presented in 1945. This opera, in addition to being among the earliest creations, can be said to be a "cornerstone" in the history of Chinese national opera. First of all, the style and structure of the Western opera were actively borrowed during the creation of the work "*The White-Haired Girl*". The singing in this operatic work is also influenced by the Western style of vocalization. Many works of this time were created by imitation, and the object of imitation was obviously Western opera. The early singing methods in Chinese opera have certain disadvantages compared to Western opera.

Although Chinese opera also pays attention to singing in high voices, many singers mainly vocalize through the oral cavity, their vocal cords are not strong enough, and their throat muscles are relatively weak. The muscles of the larynx are also relatively tight and cannot be fully released, resulting in an unstable breath, and this can cause a break in the sound during prolonged singing.

In 1949, with the founding of New China, the country was in a critical period of cultural and artistic restoration. At that time, the attitude of Chinese society towards foreign culture underwent a radical change, public thinking and concepts also changed. Adhering to the artistic idea of "absorbing the essence and discarding the obsolete", many art scholars and musicians in China have collectively invested in Chinese opera research. Moreover, from the point of view of social communication, through the touring of foreign

opera companies and the circulation of foreign opera films with songs and dances, opera is no longer a novelty in China. Opera entered the field of education and became an important category of college arts and music majors. Stage performance becomes a focus in Chinese opera. This is primarily due to a deepening of the understanding of Italian opera and the striving for unity and compatibility of the operatic elements transformed into Chinese opera.

- *Foundation stage (1956-2009)*

During the entire historical development process of Chinese opera, the period 1956 - 2009 is called the main stage in Chinese opera. Then she gradually modernized her creative form and narrative drama became the focus of opera creation. Many researchers and musicians in China are creating and introducing innovative narrative drama. They began to combine narrative forms in opera with traditional Chinese opera, moving to an original art form belonging to national opera. Obviously, when creating a narrative drama, China borrows the creative form of Western opera and puts the content and music in the performance as the core, but especially emphasizes the music.

During this historical stage, many scholars of Chinese art boldly put forward their views on the future development of Chinese opera and pointed out the basic principles for the creation of Chinese opera. It came to the concept that it was necessary to find a way to merge contemporary drama and traditional opera and create an opera form that possessed a uniquely Chinese charm.

The development of Chinese culture and art in the 1980s and 1990s was at the heart of modernization. At that time, the influence of Western opera on Chinese opera was mainly concentrated on stage interpretation. The performance of Chinese opera follows many positions typical of the professional performance of Western opera. Professional opera houses and opera centers are being built in various cities in China. Chinese opera is indeed becoming a common art form desired by audiences.

- *Rising stage (2010-present)*

From 2010 to the present day, the international influence of Chinese culture and art continues to increase. After decades of development, Chinese opera has been modernized, internationalized, acquired national and local overtones. It has spread from China to the rest of the world and is recognized in many other countries. For many art researchers, it has been difficult to find a way to integrate traditional opera and Ki-Thai opera. Although Chinese opera works incorporate elements of traditional opera and modern music, it has been difficult for them to be widely accepted by the people. Chinese opera works created at present have completely overcome the limitations of traditional creative techniques. They can not only realize the flexible integration of

traditional opera with modern musical elements, but also preserve the traditional characteristics and style of Chinese opera to the greatest extent. Finally, with regard to the national elements in the works - the use of singing methods and stage performance skills - whether Western or Chinese opera productions are created, the choice of opera techniques is at the center of development. When creating opera works, Chinese opera still pays attention to national characteristics. Whether it is the dance drama "*Confucius*", "*The Orphan of the Zhao Family*", or the dance dramas "*Zhaojun Leaving the Homeland*" and "*Li Bai*", every outstanding opera and dance drama in China is the result of persistent work.

1.4. Specificity of Chinese opera singing and its influence on the stage performance

The second half of the 20th century was the main period of growth in the development of Chinese opera. It is also a period of exploration of its various themes and structural styles. During this period, the main influence of Western opera on Chinese opera was in the choice of theme and the structure of the opera. The creation of many Chinese opera productions was developed on the basis of the basic paradigm of Western opera: "*Wang Gui and Li Xiangxiang*" (1950), "*Xiao Erhei gets married*" (1953), "*Liu Hulan*" (1954), "*Song of the Prairie*" (1955), "*Hongxia*" (1957), "*Wanfu Yun*" (1957), "*The Injustice of Dou E*" (1957), "*The Red Coral*" (1960) and many others. etc.

The singing method is presented in the form of a traditional Chinese opera, and Western music is used for the background music. The stage performance also imitates the style of Western opera. However, due to the differences between Chinese and Western culture, many performers at the time were unable to master the singing and performance skills of mainstream opera, and there was often an inappropriate fusion of Chinese folk songs with Western musical styles.

When faced with the complex psychological state of the characters, many performers find it difficult to grasp the scale of the singing, and this leads to an incomplete structure of the entire operatic work. The main reason for this problem is that the creation of Chinese opera at that time borrowed more elements from Western operas.

In the interpretation of Western opera - to emphasize the personality and characteristics of the characters, arias are often used, and the relative element of the arias is "recitative". This kind of read-aloud melody is usually used in

the narration of the plot and is associated with the operatic situation. Chinese composers began to innovate in the use of narratives, seeking to change the combined use of read-aloud story lines in Western opera productions.

After a long period of exploration, China found inspiration in Chinese operas. In order to express the psychology of the personality and the characteristics of the characters, the works use: the free rhythm, the characteristics of the local language and specific tonal sequences. Compared to the combination reading-aloud methods used in Western opera, China explored new performance methods that were more musical: replacing recitative melodies with the use of drainboards in Peking opera, toothed boards in Qingqian opera from Shaanxi and Gansu, on gunbai (recitation form) and loshanlou in Hubei Pingju opera, etc.

Both Western and Chinese opera emphasize the softness and fullness of the singer's voice. But since the formation of Chinese opera took place at a later stage compared to Western opera, there have always been many shortcomings in singing in Chinese opera.

For example, in Western opera, the voices of many European singers presenting opera performances are flexible in the transition between high and low tones. This makes the overall impression of the performance of the opera better. With Chinese singers, singing mostly happens directly from the throat, the flexibility of the throat is not great, and the timbre is not full and not sonorous enough.

Chapter II

The Influence of Western Opera On the Development of Chinese Opera Theater

2.1. Western opera as a model in creation and performance Of Chinese opera works. Stylistic features

2.2. Influence on the thematic choice and construction of the formal Structure of the opera

2.3. The role of Western European opera in evolution and innovation of contemporary Chinese operatic art

From the beginning of the 20s of the 20th century, Western opera was officially introduced to China, and for a century it had a serious impact on the development of Chinese opera. This influence is much more juicy and is connected above all with promoting the formation of the national Chinese opera.

The art of opera has its conquered territory among the types of musical arts in Europe, and geographically it seriously exceeds the borders of this continent. It is the subject of broad public interest that continues to this day. His audience seemed to "pass on" the composer's works created in several eras, if they proved their timeless value as a creative and stage achievement.

To this day, the development of opera art is a continuous process, which is enriched by the creation of new works. This process proves its inexhaustible vitality and applicability in the world of contemporary stage musical art.

2.1. Western opera as a model in creation and performance Of Chinese opera works. Stylistic features

Undoubtedly, passing through time, European operatic art remains the most influential on the creation of Chinese opera and the stylistic features of its performance. It is essential to carry out an accurate analysis of the mechanism by which this influence takes place, and to make a concrete assessment of the degree of influence of Western opera on the creation and performance of Chinese opera.

In the 1920s, a large number of foreign opera performances appeared on China's cultural and artistic scene, especially in cities with more developed ports: Beijing, Tianjin, Shanghai and Harbin. From a geographical point of view, this is a logical consequence of the active commercial activities carried out, which are no longer expressed only in commercial commodity volume, but have a multidirectional impact on the emergence of new social relations - through the entry of foreign cultures, educational knowledge and scientific achievements. This leads to the creation of a wide range of contacts with European countries and has a strong impact on the development of Chinese education and national culture.

The opportunities for cultural exchange are particularly favored by the stage opera art, which is a unifying center of all musical knowledge and represents European achievements in this genre. Opera performances that take place in China attract specific groups of audiences, including many overseas Chinese.

During this period, a significant number of the most famous opera repertoire works were staged: "*La Traviata*", "*Rigoletto*", "*Madame Butterfly*", "*Carmen*", "*Romeo and Juliet*" and others. Although these Western operas did not immediately win the favor of a wide range of Chinese audiences, their performance had a profound effect on many Chinese intellectuals and musicians.

The unique charm of Western opera deeply attracts them, captures their consciousness and inspires them to expand their scientific knowledge of the art of opera. In this period, they had the opportunity to extract various knowledge from the artistic practicum of Western European stage art. In this way, the naturally created situation has seriously encouraged the realization of the initial steps in the study and development of Chinese opera.

Since its inception, Chinese opera has been heavily influenced by Western opera. This affects its structural connection with familiar patterns - in the

musical statement and its development, as well as in the essence of the operatic performance.

Although the history of Chinese opera is relatively short, it has absorbed Western elements and incorporated strong local cultural characteristics.

The early models and characteristics of Chinese opera show a noticeable borrowing of forms from: early West Italian opera, from German and Austrian opera, weaving in Chinese plot themes on this basis. In Chinese opera, the term "model" usually refers to classical works or performance styles that are widely recognized and respected in terms of creativity or performance. They represent the highest achievements of a certain national school or a certain style. These models have had an important influence on the development of Chinese opera historically and have been continuously studied and imitated by later creative generations.

The paradigm of creation and performance of Chinese opera corresponds mainly to the Italian opera of the Western classical period. From the point of view of the opera form, the so-called "Western opera system" is under the general aesthetic principle: "opera is a drama played out with music". Here are some specific examples that present the almost identical characteristics found when comparing Western European and Chinese opera:

- With regard to the building structural unit of the operatic narrative, the structural form is "act"
- The accompaniment is by a symphony orchestra, and the beginning of the song is also composed of an "overture", but is performed by the symphony orchestra.
- In terms of melodic structure and development-the arias and recitative forms used are identical to those usually used by Western opera composers
- The main singing forms of development of the musical substance are identical to the familiar ones-solo, duet, ensembles and choirs, which represent the individual role of the performers in the stage performance
- The musical structure is based primarily on the tonal development of functional sequences borrowed from the harmonic system of the classical period.
- In terms of libretto content, attention is focused mainly on epic themes praising patriotic feelings and less emphasis is placed on the praise of love or the role of personal emotions.

The table (Ex. 1) in the dissertation clearly shows the basic information about representative works of early Chinese opera. When analyzing the opera

components that make up the performances, the characteristics of the "Western model" are clearly outlined, reflected in its external structural form or in the specific form of expression.

Chinese composers who create national opera works are still not able to break away from the well-known examples of Western operas - in terms of structural presentation and performance approaches. As a genre model, opera structures retain their characteristic distinctive features expressed in the main directions of stage development, regardless of the fact that the thematic basis deals mainly with Chinese stories, portrays the characteristics of Chinese characters, and emphasizes specific elements representing the Chinese spirit.

This is the essence of "Chinese Western Opera". This "Western opera" has its features in common with the four main parts of Western compositional theory: harmony, polyphony, musical forms and instrumentality.

From the beginning of the 20th century to the present day, Chinese composers have created art songs, choral, solo, chamber and symphonic music, which are mainly still within the Western system and reflect knowledge related to the theory and technology of composition. This is evident even in works that are deeply connected to various forms and scales of national instrumental dance, film and television music.

From the point of view of the performance art, the style of singing in the Italian opera art "Bel Canto" which has prevailed over the centuries, entered without hindrance into the early examples of Chinese opera. Chinese singers study and research Chinese phonetics and phonology. This is a necessity by which important differences between the standard pronunciation of the language and its specific regional variations are specified. On the other hand, this knowledge is especially valuable in the implementation of such a complex and unusual combination as is obtained in Belcanto singing, when combining it with traditional Chinese vocalization.

The motor culture displayed by the artists of Western opera companies - expressed in the exaggerated body movements of the actors - is in stark contrast to the implicit, restrained and expressive details - such as eye contact and finger movements, consciously sought and applied in traditional Chinese opera.

As the exchange between Chinese and Western vocal culture increases, many singers who return from studying abroad begin to apply the techniques and methodology of this singing style. This gives a serious impetus to the development of the art of singing in Chinese opera. Singing gradually returned to the essence of "beautiful singing" and thus the

technical concept of singing gradually became a cultural consensus among singers. Contemporary singing is mostly in the bel canto style, but there are also some singers who sing in the folk style. In essence, they create an unknown combination of the two performance styles. The localized integration of Chinese language and bel canto singing, which is reasonably borrowed, further expands the scope of bel canto study in professional music colleges in China. The development of bel canto skills and the evolution in aesthetics encouraged the development and changes in Chinese opera "tune".

Chinese opera works inherit the use of the basic voice type, expressed in the varieties of the main male and female voices: soprano, mezzo-soprano, alto, tenor, baritone and bass - the traditionally functioning performing voices in Western opera. Their presence is expressed most often in the pictorial specificity assigned to them by the composers. The soprano is usually associated with the images of young women, while the mezzo-soprano and alto represent middle-aged and older heroines. The same concept applies to male voices. Of course, these are rather conventions that are most often noted in opera literature, but they are by no means binding on composers.

In Chinese opera works where negative characters are presented, middle and low male voices are usually used for such roles - they are believed to be more suitable in their oli-quaternization. In their arias, classical characters in Chinese stage works have distinct stylistic features that correspond to their personality characteristics.

There is no doubt the importance of aria singing, in which the beautiful vocal line and the varieties of dramatic tension are interwoven - they characterize and individualize the operatic characters. It is the basis of the later Chinese method of aria singing, which focuses on the use of musical structure and performance techniques characteristic of Western opera. Its main goals overlap with those of Western style singing, emphasizing the expressiveness and technicality of music based on beautiful musicianship and sonic purity that stand out regardless of the complexity of the musical fragments in their dramatic development.

After the period of its initial development, Chinese opera began to imitate the West and develop the performance of musicals, rather with local significance, which stimulated authors to create stage works. The differences in the new genre directions, forming the polar tendencies expressed in the created new creativity, are definitely outlined. It is defined as national opera and modern opera. Both of these manifestations reflect the way Chinese opera effectively

integrates and displays the unique charm of its traditional culture - creating its own artistic expression.

2.2. Influence of Western European Opera on Construction The Formal Structure of Chinese Opera Performance In the thematic choice

Western opera was officially introduced to China at the beginning of the 20th century. This seriously affected the development of the national opera. Her presence is important for the development of the national stage art. On the one hand, in the period of the formation of Chinese opera, this promotes its development, and on the other hand, it has a great influence on the creation and performance style of Chinese opera.

Prerequisites are created for the formation of another creative view and ideas in the authors and in the performers who are related to this stage art. Although from the earlier periods of creation, one can speak of the influence of Western opera, at the beginning of the 20th century it was already expressed in new directions and acquired a different content. This presupposes that the analysis of development should be aimed at clarifying the main circumstances that had an important influence on the formation of Chinese opera, and at assessing the nature of the concrete influence of Western opera on the thematic choice.

* * *

Importance of Western opera in building the structure of the Chinese opera form. Generally speaking, the influence of Western classical opera began with the birth of Chinese opera. This influence can be seen even today, although the operatic stage art already has its characteristic national features and a serious individual development. Western opera has not yet lost its importance as a model for Chinese opera to learn from and as an artistic-creative goal to pursue. Although the new Chinese opera has taken its own unique path of development and has made significant achievements, it has not yet completely broken away from the sphere of this influence.

In terms of the structure in the construction of the overall opera performance, the changes are not essential and are rather local/specific in nature. The musical forms in which the action unfolds follow the logic of the construction, which is already known and adopted by the Chinese composers - in terms of the development of the dramaturgy of the entire performance.

The distribution of the parts of the operatic action is tied to all forms of stage manifestation characteristic of Western opera. Of particular and essential importance are the musical parts presenting the solo arias, the small and more significant ensemble moments, the choral and dance episodes and other irrevocable components of the performance's development.

Western operatic stage techniques strive for a perfect presentation of visual effects and stage aesthetics. This has a decisive influence on the performance structure of Chinese operas. **Carefully designed stage sets, costumes and lighting effects, similar to Western operas, contribute to a more complete immersion of the audience in the dramatic action.**

This emphasis on stage performance provided new directions in the thinking of Chinese composers and led them to pay special attention to the creation of specific and impactful visual effects. One example in this regard is the performance of the opera "Looking at the Sky", created by the composer Xu Zhanghai in 1988. It fully fits into the Western tendencies and concepts of the unity of the opera spectacle in terms of the unity of musical and scenographic development. The multifunctional combined performance platform presented on stage closely follows the drama; The development of the music and the stage atmosphere are in unity and represent the psychological changes in the construction of the characters' images; The chorus fragments complement the impressive impact of the unfolded content scene. Heroic group sculptures and ancient battlefields are recreated, the atmosphere is saturated with palace singing and dancing.

The unique nature of the stylistic concepts of Western opera should be specially emphasized, which have left a distinctive imprint on the vision, nature and individual characteristics of stage movements and choreography used in opera performances. They are the substantive basis on which the national performing style of Chinese opera develops and takes shape.

The acting logic and consistency in the development of the storyline undoubtedly conquered the creative thinking of Chinese composers. This is a serious incentive for them to direct their attention more to the coherence of the plot with the interactions between the characters in the development of the overall structure of the works. This approach undoubtedly makes the whole opera performance more alive and thus engages the active attention of the audience.

When constructing the formal structure of the performance, Chinese opera continuously assimilates the experience of Western opera, constantly improves the level of vocal performance and thus actively engages the audience experience. The motivation in the development of the national opera

is expressed in the desire, as a stage vision, for it to become more colorful and attractive, more modern - in terms of content, as well as to be international in terms of the formal-structural features of its compositional form.

As a summary, it can be noted that the influence of Western opera on the performance structure of Chinese opera is multifaceted and includes the following elements:

- **Creative selection by the authors of established aspects in building the imagery of the characters**
- **Precise arrangement of the plot and tracking the development of the relationships between the characters in the chosen storyline**
- **Specific dramaturgical approach of the composers to the development of individual vocal lines in the overall construction of the performance**
- **Active attention and attitude to the specific aspects in the construction of exquisite and modern stage design.**
-
- **The differences in the national cultures of the countries of East and West have always been focused on:**
- **The heterogeneous specificity of creative thinking in the creation of opera works**
- **Different approaches in the ways of musical expression and in the choice of thematic ideas**
- **Specific tendencies in the vocal representation of the language base on which the compositions are built**
- **The connections and interactions in the application of traditional culture to contemporary notions in the opera performance.**

The development of musical pedagogy in the country and the creative presence of world-class Chinese performers in dozens of opera ensembles - a standard of this art - are of great importance for the imposition of national creativity in the world.

In the development of Chinese opera creativity and in performance, there are works that, for the time of their creation, achieved historical progress. The two operas of the composer Chen Zi (1919 - 1999) must be noted: "The Miner's Daughter" - created in 1972, and the next - "Weibaqun" created in 1978 d. These works are a success for the composer and for modern Chinese opera. They tangibly represent the new approaches in creative thinking and reduce

the musical differences in the presentation of Western operas. A distinctive feature of choral scores is that the ensemble becomes an active participant in the construction of the overall dramaturgy of the opera performance.

The opera titles created in the last years of the 20th century reflect on a much larger scale the aspiration of Chinese artists towards the paradigm of Western classical grand opera. In the history of the development of opera art in the Xinjiang region, the work of the composer Liang Hanguang "Souls of the Eastern Road" is included as a particularly representative work. It was created in 1989, and its characteristic is the first performance in a Chinese opera of characters that are selected from different types of voices. For the first time in the history of the national opera, requirements are set for different vocal ranges and timbres of the characters who are the main actors.

The influence of Western opera on the choice of themes in Chinese opera.

In the early days of the establishment of Chinese opera, composers and librettists had conflicting feelings about the Western model of thinking in the construction and vision of opera performances, which they were quite familiar with. On the one hand, they learned from the creative experience presented as a model, but at the same time, they had real worries that the overall submission to the widespread and already established rules could lead to the loss of the "independence and identity" of Chinese opera. Learning from experience was definitely something that needed to be done at this stage. And the clarification of the concepts related to the understanding and the construction of style and character were important tasks in the next stage of the development of the national opera.

European opera composers embody a wide range of themes in their works, but some directions in the content have leading positions: history, mythology, love, tragedy, etc. These rich and colorful themes do not escape the attention of Chinese authors, who in their personal creativity are no longer limited to recreating traditional epic stories or literary works, but expand and enrich the libretto content of their works.

One of my favorites is the historical theme. A very characteristic element in this genre is the elevation of the image of Chinese women who had the courage to fight during the Chinese War. The female character is of leading importance in the operas "The White-Haired Girl", "Liu Hulan", "Aoleiyilan" and others.

Often in the opera content, the characters are real persons from a certain historical period or are participants in a specific historical event. For example, the libretto of the opera "Nanniwan" (1943) was based on the historical battles of the Ninth Army of Hebei Province in northern Shaanxi. And the

theme of the opera "Children of Yimeng"(1984) presents a series of battle stories that took place in the Imen Mountains in East China during the Anti-Japanese War.

Western opera has rich experience and achievements in: dealing with inter-relationships between characters, emotional expression of image content, presenting social issues, etc. This provides valuable inspiration to Chinese opera creators. By studying the methods of selecting and processing Western opera themes, Chinese composers can continuously improve their creative skills and make their works more profound and more closely related to the accumulated practical experience.

The influence of Western opera is felt particularly strongly in the dramatic development of Chinese works. Italian opera has made a significant contribution to changing the libretto content of Chinese opera from original realistic themes to romantic themes, and also to the appearance of satirical elements in the plot.

The theme of love is not foreign to the content of many Chinese opera titles. The work of composers Marco and Qiao Gu "The Wedding of Xiao Erhei", created in the 1950s, adopts the plot theme of marriage and love. It tells the story of young men and women who break through the feudal marriage system and seek emotional freedom in the early days of the founding of New China.

In the opera "The Orchid Flower" created in the 1940s, the composer Zhangqian also used the theme of love, telling the story of an ordinary village girl. It meets in private with the beloved to discuss how the heroine can escape from a feudal arranged marriage (a typical Romeo and Juliet-style love story), and then the two run away together and escape from oppression. (Ex. 3)

The construction of the overall Western opera performance in terms of content and musical structure is important information and knowledge for Chinese composers. The musical development of an opera performance usually includes: overtures, interludes, arias, choruses, duets, trios, quartets and other types of musical elements. The overall stage presentation also includes: dances, ballet developments, pantomime and other different forms. These elements are interconnected and together make up a rich and colorful opera performance.

In Western operas, musical overtures are often used to introduce thematic musical content characterizing the images of the main characters. Interludes are transitional and connecting moments to introduce important changes of a different nature. The vocal lines of the main characters arias and couplets express/describe and reveal their emotional world. The choral episodes fit best

into the dramatic construction of the overall opera performance. Musical dialogic forms are represented by duets, trios, and other various chamber forms.

The flexible use by the composers of this type of structures during the development of the opera performance allows the audience to better understand the plot, to perceive the overall effect of the artistic performance, to feel a part of the development of the stage action.

2.3. The role of Western European opera in evolution and innovation The Contemporary Chinese Opera

The impact of Western opera on the evolution of market-communication of Chinese opera. Since 1900. Western opera was introduced in China, the development of national opera follows the experience of world creativity. Serious attempts are constantly being made to synchronize with the established and established traditions in the genre. In this sense, the development of Chinese opera for many years is a process of prolonging the influence of Western opera on Chinese opera.

The introduction and influence of Western opera in the country not only brings new revelations and challenges in the form of artistic development, but also plays an important role in the development of the market as an economic component. The experience of opening up the Chinese market through the introduction of Western operas opens up new creative, economic, educational and educational horizons and rapidly expands the audience of lovers, fans and professionals involved in this art.

Some newly created opera works quickly leave the borders of China and receive a serious distribution in Europe and the world. The juxtaposition of Eastern cultures with their specific vision of creativity with Western opera art, established as a tradition, has a significant impact on European composers and on the specialized listening audience. We must definitely note the importance of the Chinese opera work "Yuan Ye" by the composer Jin Xiang which plays the role of a "cornerstone" in the history of the development of Chinese opera. Her appearance had an extraordinary impact on the spread of national stage creativity in the world. It has been presented many times on the international stage and competes with a number of Western opera works. It is called: "The first Chinese opera that shocked the Western stage". This work is a typical embodiment of the spread and evolution of Chinese opera under the influence of Western opera.

The orchestral score, as an instrumental composition, is covered with the traditional opera orchestra used by European composers in their stage works. This fact is proof of the intentions of Chinese authors to follow proven traditions and creative approaches. The full line up of woodwinds and brass instruments is supported by the necessary number of percussion instruments, supplemented by the piano part, and the presence of all string instruments gives the composers the necessary freedom to arrange the thematic material in all sound registers. (Ex. 4). The vocal parts are accompanied by selected instrumentation for the respective character and offer various patterns of instrumental combinations. (Ex. 5), (Ex. 6)

With the expansion of the borders of globalization and with the acceleration of the processes related to it, the interest of the Chinese public in opera art and in the musical culture of the country gradually continues to grow.

Opera performances are already seriously attracting the attention and enjoying the love of the Chinese public. The cultural exchange between national and Western operas broadens the aesthetic vision of the Chinese public for this thriving art. She has the opportunity to get acquainted with many and more diverse theater performances, and her presence in the opera halls is an extraordinary stimulus for Chinese composers to create new works. In direct competition with the recognizable and well established opera culture, the Chinese National Theater seeks to assert itself by presenting modern achievements in this popular and well loved musical scenic genre.

The reference of the Western art management model to communication methods in Chinese opera. Faced with the need for the survival of the Chinese National Opera, and the clear necessity of the transition to a new model of contemporary development, the creators realize that the realization of good dramas requires a close and constructive interaction between capital and talent. Before China opened up its market economy in the 1980s, national operas were not only technically backward in the ways of their creation and performance, but were also greatly hampered by the lack of operational funds and professional staff. lants in related fields. This leads to a lack of innovation in the content of national operas. At the same time, the aesthetic design and content of the works remain strongly influenced only by the specific national problematic of mass culture.

Therefore, the emergence of the art management profession in China has greatly promoted the popularization of China National Opera both domestically and internationally. The specialty "Art Management" was originally created in Europe and especially strongly developed in the United

States in the 1960s. There it is also called "art administration", whose purpose is to regulate the development in the field of art.

The market economy created wide opportunities for the introduction and support of opera art in the public space. The importance of market promotion of this art in order for it to survive and progress was gradually realized. The economic mechanism that was being built had to be as consistent as possible, to be in harmony with international standards, in order to achieve in the short term the presentation and popularization of Chinese opera works.

The impact of the diverse artistic forms and musical-scenic expressiveness of Western opera on the innovations of Chinese opera. The music, singing, stage design, and other aspects of Western opera have unique styles and characteristics that differ greatly from traditional Chinese opera. The experience of opening up the Chinese market through the introduction of Western operas opened the horizons and immensely expanded the audience in the country.

The classical opera works created in China in the 20th century frame the process of development of Chinese opera and provide a good opportunity to understand and analyze the specifics of the processes that took place during the creation and popularization of the stage national musical art.

The accumulated experience of Western opera is a great inspiration and is of great importance for the development directions of the national opera art. The Chinese Opera has as its main task the continuous research and renewal of the results of its cultural policy and actively engages in the improvement of the artistic level and the stage presentation of the national creativity.

Chinese opera production teams can continuously improve their creative abilities and promote national creativity in the opera market at a higher level by studying:

- **Experience and skills of Western opera in creating and structuring the script**
- **The principles for building and developing the musical content and the overall musical layout of the performances**
- **Stage design-as a modern form of development, vision and content, etc.**

The Impact of Western Opera on Chinese Opera Innovation.As an art form with a long history, Western opera has had a profound influence on the development of Chinese opera. The artistic concepts involved in the construction of the entire opera structure; the expressive forms of the musical language and their diversity; the built tandem of interrelationship and

influence in the construction of the dramaturgical development between the libretto basis and the composer's realization provide a rich inspiration for the innovations of Chinese opera.

In recent years, the trend of innovation in Chinese opera has shown several remarkable characteristics: diversity in creative approaches and serious inclusion of the positive elements of vocal and stage art.

With the development of science and technology and the advent of the digital era, Chinese opera has begun to try to use advanced technological means such as virtual reality and artificial intelligence to enhance the stage effects and experience of watching opera performances. . This combination of technology and art provides more innovative opportunities for the national opera, making it more diverse and dynamic in stage presentation and artistic expression. In addition, the trend of Chinese opera innovation is also reflected in cross-border cooperation and crosscultural exchange.

Among the most famous opera works can be mentioned: "*Confucius*" - composer Wang Ning, "*The Orphan of Zhao*" -composer Leilei, "*Zhaojun Leaves the Fortress*" -composer Zhangxiaozhen , "*The Poet Li Bai*" - Composer Guo Wenjing.

The creation of this type of opera can be called a real innovation and transformation under the influence of Western operas in Mina-loto. The creators choreograph the dance drama in accordance with the principle of "preserving integrity and innovation", without negatively affecting its representativeness or changing its figurative character.

The musical style embedded in the new opera works, the changing stage design, the accurate execution of the plot and other characteristics of the work, provide new ideas and inspiration for the creators of Chinese opera. It is an obvious fact that the innovative development of Chinese opera art involves many aspects. The integration of national opera with Western opera is a process of active interaction between established traditions in the genre and the new creativity of Chinese composers. Despite its connection with traditional art and with the folkloric source, it is noticeable its saturation with modern artistic elements.

The opera works created in recent times reflect the cultural development of China in the way of the implementation of the multinational, multi-ethnic and multicultural elements in the development and presentation of the art of singing.

In general, the case analysis of current innovations and trends in Chinese opera shows that in the process of its continuous development,

innovative ideas are actively assimilated, while at the same time preserving its own unique cultural characteristics and aesthetic concepts.

Chapter III

Analysis of the current state of the opera genre in China-directions of development, artistic, educational and educational goals

3.1. Establishing correct artistic ideas for opera

3.2. Integration of national cultural elements

3.3. Increasing the degree of innovation in Kitaeen opera works

3.4. Strengthening the training of Chinese opera talents

3.5. Expansion of the opera market development model and introduction of Chinese opera communication channels

When we trace the current state of development of the national opera after its introduction in China, we can conclude that its achievements today represent a natural combination between the excellent traditional culture and the professional perception of the established European artistic values in the genre. Over the years, the interpenetration and interaction of these disparate artistic layers has gradually created the gracious foundation for the national prosperity of Chinese opera.

The current dimensions of this genre suggest that the process of forming Chinese characteristics in the national opera art is already at a different stage, which represents the high level of modern creative development with serious performance and creative achievements of undoubted artistic value.

The creation of national musical and artistic creativity is based on the understanding that the ability of the Chinese people to accept new things is a difficult and long process. It must be sensibly guided and evaluated in its development. This requires hard work to overcome the accumulated negatives in the attitude towards other cultures, calmly trace and experience the natural process of accepting foreign influence and turning it into a corrective for the development of modern Chinese national culture.

Chinese opera has formed many genres in the process of its development, which is related to the study of Chinese style ethnic operas. Although based on the principles of Western opera creation, these genres incorporate Eastern aesthetic principles and traditional Chinese cultural elements.

Compared to other genres, the innovation in the National Opera has been reflected mainly in the advanced understanding of the role of traditional or local elements in the overall construction of the musical fabric of the content. Folklore continues to be actively present in the sound score, but is no longer quoted 100%, but expressed through its individual recreation by the composer.

3.1.Establishing correct artistic ideas for opera

The development of Chinese opera goes through different processes in its development and it can already be said that it has established definite concepts related to its various aspects-such as creative approaches and forms of stage presentation. Therefore, it can be said that today the National Opera has found its individual dimensions and calmly fits into the world trends of the opera genre.

The strategy in the management and leadership of contemporary Chinese opera should be built on the basis of understanding the dialectical unity between nation and world.

The future direction of Chinese opera creativity requires understanding the need for a natural connection between nationality and globalityPreserving the cultural characteristics of the Chinese nation in performing art is an inseparable process from the active interweaving of world achievements.

The establishment of correct artistic ideas for the opera is inextricably linked with the requirement that the libretto and musical content satisfy the new contemporary aesthetic understandings of the audience. The change in cultural consumer habits is obvious and should be very accurately taken into account by authors when creating new work. The power of art should be an encouraging basis for the social progress of contemporary Chinese society.

3.2. Integration of national cultural elements

On the international stage, the rise of China is not only a demonstration of economic and technological growth. It also reflects aspects of expanding cultural influence. Chinese culture, with its deep historical heritage and unique artistic forms, is increasingly becoming an important part of global cultural exchange. As a comprehensive art form, opera can not only show China's rich cultural connotations, but also absorb the advantages of foreign cultures to achieve the goals of cultural exchange and integration in the sharing of world culture.

In the creation and development of Chinese opera, its national belonging and characteristic are not only a line of presentation of centuries old established traditions. They are also a connecting bridge between the past and the future, between tradition and modernity. The globalization of the world even more strongly poses the question of establishing and strengthening national artistic characteristics - they are the key to turning Chinese opera into a unique phenomenon on the world stage. Chinese opera artists should not ignore China's rich cultural resources. But they have to find their transformation in their modern creative thinking, and so they will surely challenge unconventional approaches in creating new concepts in the genre.

Maintaining the unique charm and character of singing in China also leaves open the question: "How to integrate inherently different vocal expression techniques without neglecting voice identity, specificity and expressiveness?". Finding the right balance between the specific and the non-specific will be the key to the modern development of Chinese opera.

Let us point out some important aspects that are directly related to the issues of integrating Chinese opera art with world trends:

- Most often the original Chinese operas are a reflection of traditional Chinese cultural elements: historical moments, legends and folk traditions. This directly affects the composers in the musical choice of the means with which they work and undoubtedly requires the singers to present a traditional style of singing.
- Opera is usually performed in Chinese, but there are also some works performed in other dialects or in foreign languages. The regional origin of the characters is often represented by multilingual performances, which is a major problem for opera audiences. Foreign language performances almost duplicate this problematic.

- The diverse stylistics of Chinese opera is caused by the sought-after integration of elements from Western opera with Chinese traditional and modern music. Approaches to simplistic combination of disparate elements lead to eclecticism and cannot guarantee artistic continuity.
- The complex plots characteristic of modern opera undoubtedly offer a different literary value compared to the simplistic familiar forms of folk drama. They are a reflection of the new language culture and represent a higher level of education. This contradiction requires new approaches in the integration processes of Chinese with foreign cultures.

An important issue for contemporary Chinese opera is the strengthening of the integration of local musical elements into it. In essence, their inclusion is an innovative attempt to combine traditional culture with modern art. The aim of this process is to enrich the expressive power of opera music and to present in the best possible way the cultural identity of the particular work.

The question of the integration of national cultural elements can also be considered in the opposite perspective: the continuity of Chinese music and its incorporation into European culture. This process always has two sides and it presents cultural interaction as an asset of individual musical creativity. Such an approach had a remarkable result in the work of the great opera creator Puccini and gave the world his genius achievement in the opera "Turandot". The work is considered one of his creative masterpieces. The performance continues its procession on the stages of the world today - through its content it shows the eternal theme of love, unfolded against the background of the story in the mysterious Eastern China. The opera performance had a strong visual impact on the European audience through its hitherto unknown stage settings, rich in oriental characteristics, and through the unusual development of musical imagery with the skillfully woven into it unknown sonorities. A large number of Chinese folk music elements are found in the opera, which create the classic image of the oriental woman. This atmosphere stimulates the European public's curiosity and desire to explore Eastern culture. In his opera, Puccini presents with deep understanding and truthfulness the mysterious ancient oriental Eastern world. Thus, in practice, he carried out the integration and exchange of Eastern and Western elements in opera music.

The success of "Turandot" contributes to the understanding of Eastern music-through the inclusion in the musical score of the eternal Chinese vocal work "Jasmine", which gave the beginning of Chinese vocal music.(Ex. 8, 9, 10)

It can definitely be argued that the opera "Turandot" turns into a bridge between Eastern and Western culture. She contributed to the spread and popularity of Chinese opera throughout the Asian continent.

3.3. Increasing the degree of innovation in Kitaeen opera works

The creators of the Chinese National Opera firmly believe that among the many musical genres, it is the opera genre that contributes the most to the development of the art and corresponds to the current national conditions in China. They advocate the concept that through close integration between social needs and continuous innovation, Chinese opera art can thrive in the modern cultural trend and show even greater vitality.

It is important to find an innovative way that can realize the integration between tradition and modernity, to present nationality in art in the modern internationalized world.

In this active process of cross-cultural interaction, it is important to maintain and promote the pursuit of preserving the basic characteristics of Chinese opera and building the cultural self-esteem of the nation.

The future development of Chinese opera should continue to absorb advanced international experience, while maintaining its own national characteristics, and continue to promote the development of Chinese opera art with an open attitude and innovative spirit. National opera should become a bridge connecting Chinese culture with Western culture, which will enable it to be properly appreciated and stimulate its future development.

When discussing Chinese opera in depth, the key is to understand how the combination of the two concepts "China" and "opera" gives this art form a unique nature and value. Namely, as a unique form of music-stage art, opera is universal and it is a unique phenomenon on a global scale. Opera integrates into one creative whole: music, drama, literature, dance and other artistic means.

China's rich cultural environment and unique artistic aesthetics provide unlimited inspiration and materials for creating operas. In the future, Chinese opera should still adhere to localization while boldly looking at innovation, and so it should seek opportunities for exchange and cooperation with international opera art.

As a beautiful flower in the world opera culture, the development of Chinese opera not only enriches China's culture and art, but also contributes-with its uniqueness to the diversity of world opera. In the process of pursuing the preservation of the national character of music, assimilating and adapting folk songs, it has become an important method of creating Chinese opera music. This approach simultaneously reflects the unique charm of Chinese music and makes Chinese opera works more easily accepted and loved by audiences at home and abroad.

Tang Dun's musical work in his opera "Qing Shi Huang" demonstrates a deep understanding of modern musical elements and creates a unique innovation. By integrating traditional Chinese musical elements - such as Peking Opera and guzheng - with Western pop music styles of jazz and blues. This author not only breaks through the musical scope of traditional opera, but also builds a new bridge of exchange between Chinese and Western culture.

The introduction of certain elements not only adds a strong Chinese cultural atmosphere to the work, but also demonstrates the unique charm of Peking Opera as a traditional Chinese drama form. This is especially emphasized by the role performance by Ying Yang Taishi, who presents the main expression methods "singing", "reading", "doing" and "beating".

The last two terms refer to acting:

- "Doing"-body postures, gestures, expressions corresponding to the personality of the characters, the plot development and the atmosphere of the drama
- "Beating"-stage movements related to mastery of types of martial arts presented on stage .

Tan Dun boldly integrates Chinese instruments such as guzeng and drums. The set of ancient sacrificial tools includes zitters, stone drums, homemade ceramic instruments and bells. In this way, the composer builds a unique sound picture. This type of configuration of instruments achieves the fusion of disparate sounds into a single musical score, which gives a specific sound, intriguing the audience with its unexpectedness.

What is particularly worth mentioning in this opera is the percussion, which uses a mixture of cowbells and brake discs to imitate the sound of bells from the Warring States period, combined with the vocals of "ha-wu-hash" (haha) that bring the music to its climax. This innovative music design provides the audience with a shocking sound experience in terms of sound effects and artistically reproduces the characteristics of ancient Chinese music. This opera is a vivid demonstration of how modern composers can combine traditional musical elements with modern musical techniques.

The use of elements from popular music is an innovative approach that many authors use in their newly created work.

Popular music is widespread and exists in modern society as a sought-after, and often preferred, musical form and specific sound expression. It is a real product of the new time, which is presented in different musical categories-according to the types of its manifestation. These include: rock, country, blues and other musi-mud styles that conquered the world stage. Popular music is a cultural phenomenon that originates from everyday life and carries the character of bright entertainment, fashion and commercialism. However, aspects of its manifestations show its brief artistic vitality and its inability to become and transform into a deeply meaningful cultural heritage. Many works of this genre quickly become popular, but then simply disappear from musical life and are forgotten.

With the unique sound effects it brings, American jazz music has demonstrated its unparalleled influence over the past century, becoming a musical phenomenon that transcends its national significance. The musical characteristics of jazz music not only attract many professional musicians, but also become a symbol that distinguishes this style from other popular music styles and genres.

The improvisational nature of this music, the free treatment of consonant and dissonant sounds, as well as the incredible rhythmic and sound combinations, turned jazz music into a symbol of the new era. . Particular attention attracts its polyrhythmy This type of creativity naturally, visibly and often originates from the characteristics of the original ethnic music, which is why it has found its integration in various world cultures.

Jazz music brought new vitality to the musical language of opera. Elements of it can be found in the work of the composer Tang Dun "Qin Shihuan". They are a vivid demonstration of the application of the characteristics of jazz music in opera work. (Ex. 11) In this opera there are also elements of blues music-an important part of African-American folk music. (Ex. 12)

Through modern creative practices, a number of avant-garde composers have proven that even in modern society, traditional art forms can still find new ways to communicate with audiences. The integration of elements of popular culture into the author's work has greatly supported the idea of achieving a continuing vitality of the art, as a combination of musical heritage with modernity.

Although this method of creating music opened new horizons in art, it also made it difficult for ordinary listeners to understand the art of

music-because of its complexity and depth. In this creative period, the written compositions failed to attract the attention of the general public, which reflected the intensity of the modern development of musical art.

It can be said that at this moment in the development of musical art, the works that were written in the opera genre acquired the greatest importance. Creative attempts for cross border integration with European art, invested as a direction of new thinking and original composing practice, played an essential role in the development of contemporary Chinese music.

Opera works, with their artistic depth and undoubted creative values, managed to sustain the development of public interest in the genre. With the increase of their modernity as essential dimensions and creative directions, they activated public attention and were accepted with interest by the listeners. .This new opera work opened a new path for the development of modern musical art.

The presented table (Ex. 13) can give a clear idea of the importance and the role of opera creativity in the work of Chinese composers from the most recent times. The contemporary opuses created by them are proof that this genre is assigned serious tasks related to the development of musical creativity and performance art on a national scale.

3.4. Strengthening the training of Chinese opera talents

Studying and mastering the singing skills and methods of dramatic performance of Western operas is the main task for Chinese opera performers. In order to attract attention to their singing talent, they must have mastered the bel canto style that dominates European opera and performing arts. The development of national opera art requires singers to have mastered the specifics of Chinese singing, characteristic of the unique character and artistic style of Chinese operas. Insightful performance requires Chinese singers to understand, master and successfully express the unique stylistics and various sound colors that contrast sharply with European vocal vocal performances.

Although the pedagogical system in China offers all educational directions in training-such as systematization and standards, the opera singing art still needs to be promoted along the lines of its integration with world achievements. However, in the overall acting training, including in the combination of

traditional opera and contemporary dramatic performances, the assimilation of national singing characteristics should remain an important goal in the transmission of tradition from generation to generation.

* * *

The modern Chinese pedagogical system needs updating of knowledge and practice in order to create and prepare highly educated personnel to actively participate in its future development and validation. Similar goals are laid at the basis of many new scientific developments and are stimulated by the state, given the achievement of successes in educational development, which guarantee the competitiveness of national pedagogy with established European and world training standards. This also affects the application of the credit systems, which are considered to guarantee the accumulation of multidirectional knowledge about the art of music. Knowledge, however, is the task and goal of a pedagogical direction, while the development of practical skills cannot be tied solely to the student practicum.

Only on stage and with numerous stage appearances, the vocal and artistic development of future opera performers can be guaranteed. But in their growth is included as an important evaluation factor, the public evaluation of executive achievements.

In order to achieve the benefits of the synergy between these three educational areas, it is necessary to introduce a new approach to the educational requirements and to set other modern perspective goals for the development of executive talent. Such a qualitative jump in education could only be realized and guaranteed by specially trained teaching staff.

The Hebei Cultural Industry Research Association is one of the driving forces in the development direction of Chinese pedagogy. Ministry of Education of Hebei Province promotes teaching reform ideas in higher education. A number of materials have been published in this direction, among which is the Research and Practical Project on Vocal Music Based on the Relationship of "Three Classrooms".

The results of the research "Building a new learning model" (2021 G) JG 528, is a new scientific development. Its concept starts from the position that it is necessary to activate and cultivate the theoretical knowledge, the practical abilities of the students, the ability for self-study and other executive qualities and knowledge. They would build the modern opera performer as a highly educated figure and a talented interpreter.

The teaching of vocal music in normal colleges and universities carried out according to the ideas laid down in the educational and pedagogical program "Three classrooms", undoubtedly presents new horizons for development. In the implementation of this program, the teachers are required to activate the abilities of the students through the implementation of various practical activities in the learning process. This would guarantee their intensive singing and general musical development. The wide ranging training format in vocal art will be able to meet the goals assigned to it in the educational activity in the preparation of highly qualified musical personnel. Such results would support the modern development goals of the Chinese opera art.

This author's project has found its national validation and constantly proves the need to be implemented as a national form of education. The project combines the importance of the pedagogical role with the improvement of humanistic literacy. Its application enables the simultaneous development of the three complementary and interdependent pedagogical directions arising from its essence and scientific concept. Tracking its overall effectiveness shows that the learning outcomes actively develop multi-dimensional abilities in students and their achievements have all the components of professional musical activity.

The different teaching practices show that with the help of this operating model, favorable conditions are created for the integration of multiple teaching modes in and outside university education. It is extended with online and offline capabilities that further enrich the learning content and the quality of teaching.

The trinity in the educational system: classroom, campus and community, can guarantee the modern development of young opera talents and prepare them fully for their future stage activities.

Young singers today need much more than encouraged-not in their professional development, because the requirements for vocal art have already too wide limits, and competition worldwide has increased significantly.

The information in the following Table (Ex. 14) could really encourage young Chinese vocal talents in their professional development and in their quest to achieve their career development as followers of the big stage names of Chinese singers acting today on the national and international scenes.

3.5. Expansion of the opera market development model and introduction of Chinese opera communication channels

The market for musical art is expanding worldwide. Economic conditions are changing the attitude towards art, and social interest is constantly increasing. National cultures are in sharp competition for supremacy, and their goal is now to fit them into the system of the market economy. The representativeness of individual cultures is a powerful weapon in the politics of mastering international markets and brings serious prestige.

As the role of the arts grows, the public interest in them expands its boundaries, and there is more and more talk about social groups heterogeneous in age and interests. The audience of opera art is constantly increasing and attention to the achievements of national operas marks a higher degree of creative interest. There is definitely an increase in the interest of young people in the opera genre, and the number of people professionally involved in the performance of this art shows a noticeable progress. This situation injected new vitality into the development of Chinese opera.

The history of Chinese opera so far shows that if it succeeds today to become a new point of economic growth, its main goals must be aimed at adapting to the characteristics of the cultural market. This means making an accurate assessment of the cultural needs of the contemporary public. When the principle of continuous enrichment and improvement of the forms and content of the opera genre is observed, this would undoubtedly increase its artistic appeal.

The development perspective of the Chinese opera genre is a complex and diverse topic that includes many aspects. Composers include innovative tendencies in the choice and orientation of the libretto thematics and in the forms of exposition of the musical content. The creators vividly demonstrate a spirit of transcendence in the principles and in the methods they followed for decades when they transformed dramaturgical concepts and made a selection of artistic values. But also, today they actively study and successfully extract creative lessons from Western opera, successfully applying them in their own national culture, realizing their personal creativity.

Artistic achievements consciously place the focus of creative pursuits on the study of cultural connotations and the strengthening of modern aesthetic approaches, as well as on the full application of the laws of true operatic art. As a result, the art of opera today seems greatly changed compared to the past,

when the work focused only on showing the external relationships and actions of the characters, without revealing as the center of the content of the theme the spiritual world that guides people's actions and shows in depth their experiences and their inner conflicts. In fact, it is precisely in these components of stage art that its greatest charm is rooted.

If we can define the newly created opera creativity as a luxury production, compared to the creative products created in other genres, we must also pay due attention to the business programs that the opera houses perform. In them, solid funding is invested in the creation of creativity, its stage realization, advertising activity and distribution.

The maintenance of an opera house and its artistic production requires planned long-term costs, the financial return of which is more a positive intention than a real possibility of refinancing. Therefore, the opera business should be in the priorities and attention of a precisely planned and targeted state policy.

Chinese opera should actively take advantage of the advantages that would provide it with connections with new media and information technologies and with existing Internet platforms. Support from digital technology upgrades should be sought to encourage further development of online cloud opera performances. This type of communication links today has its advantage in the creation and dissemination of the operatic art.

Active attention should be given to the creation of branded online platforms for the opera as well as a digital upgrade. It is important to ensure the Blu-ray 8M standard for playback clarity and to provide high-quality online sound effects capabilities.

Opera theaters and institutions are called to be leading units, as executors of the goals of musical education and the promotion of culture. They are a natural continuation of the achievements of the music educational work and represent its peak achievements through the achievement of a high performance level. It is much easier for opera houses to receive financial support from the state, given some political preferences for this type of public art and for its significant audience. Therefore, theaters must develop solid business skills in their managers and look for ways to best fit into the goals and structures of the market economy.

These tendencies and possibilities of the opera art place it in the position of an influential cultural institution with wide significance for the social and cultural development of China.

Universities actively invest in the creation and performance of opera works. Thus, they become a driving force related to the current market development of art, without abandoning their main tasks related to the educational and educational role of these institutions. The economic mechanisms associated with art are a strong factor in the development and expansion of its effectiveness. The public importance of opera music is undeniable, and the application of its creative manifestations maintains a constant upward trend.

Conclusion

The dissertation presented an overview of data related to the history of Chinese opera art and its relationship with national traditions. This important information helps to reveal many features and details of the unique national artistic style, formed and established over time. The importance of the first Chinese works created in the opera genre, which presented Chinese creativity and performance art to the world, should be emphasized once again. They showed that Chinese composers have a different approach to stage performance, which is based on traditional art and embodies in its content and musical expression the spirit of the time and the aesthetic characteristics of China.

With the deepening of reforms and the opening of China to the world at the end of the 20th century, the interaction between the three forces: the new political ideology, the qualitative leap in music education, the establishment of a modern academic school, as well as the rapid development of the market economy , contributed to modern achievements, attention and interest in the art of opera.

At the crossroads between Eastern traditions and modern opera development, the Chinese National Opera has chosen its own path of development and musical standard inspired by folk song art and drama. This position enables the country's culture to be a source of ideas and a material library of diverse folk music heritage. Chinese opera has made its real contribution to the contemporary cultural development of the country, while at the same time it is of great significance to promote the development and spread of Chinese culture in the world.

The international music industry is already seriously intrigued by the inclusion of Chinese opera works in the planning of its marketing goals, because the interests of the world public in Chinese art are in upward projection.

In summary, it can be said that modern Chinese opera art not only inherits and promotes China's excellent traditional culture through diverse innovations, but

also achieves practical exchanges with world cultures, demonstrating the potential of Chinese opera in the new era, its individual artistic charm and high cultural values.

Contributions of the dissertation work

1. For the first time, a comparative analysis is made between Western European and Chinese opera, related to the role and application of the main musical components that make up the opera spectrum: melodic line, harmony, polyphony, musical form, orchestration, libretto content.
2. For the first time, the differences between Western European traditional opera and Chinese opera in terms of the choice of theme and the construction of the formal structure of the overall performance are announced.
3. The first analysis of the contemporary states of the opera genre in China as directions of development, artistic, upbringing and educational goals is carried out.
4. The author's pedagogical idea of Jia Jiwei, known and applied in China under the name "Three Classrooms", whose purpose is the development of musical personnel in the field of vocal performance, is presented for the first time.

Publications

1. A study of strategies for reforming the teaching of vocal music courses in colleges and universities from the perspective of ideological and political education in the curriculum.
Discussion on the teaching reform strategy of voice and music course in colleges and universities from the perspective of curriculum thinking and politics.
Co-authored publication: Jia Jiwei; Pu Hui Hsing; Wang, 12/20/2022.
2. Training and practice in vocal music based on the connection of "three classrooms"
Vocal music teaching and practice based on "three classrooms".
Published in China in the "Great View · Forum", 04/25/2023
3. "Baritone Role Design and Singing Skills in Chinese Folk Operas- A Case Study of Two Operas"."Wild Fire, Spring Breeze Fighting the Ancient City" and "The Mountain of Names"
/Chinese Folk Opera, Chinese Folk Opera
Published in North Macedonia, in Materials from an international symposium, Znanie newspaper, 02/15/2024

Additional creative activity

1. Participation in performance seminars of the Sofia Opera, held at the Central Military Club-Sofia, March 2024.
2. Performance of the Count's aria from Mozart's opera "The Marriage of Figaro". Concert with a symphony orchestra in China in July 2024